

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljub«. — Telefon 29-92.

Zdravo zavezništvo

Prejšnji teden je pozdravljala naša prestonica v svoji sredi enega najdražjih gostov, kar smo jih imeli od obstoja naše države, namreč francoskega zunanjega ministra Barthouja. Ze zadnjič smo tudi povedali, da se nam zdi zavezniško razmerje med Jugoslavijo, Francijo in Češko, na kar je zgrajena vsa naša zunanja politika v vseh povojnih letih, pravilno in ima v tem pogledu naš zunanji minister g. Jevtič za seboj prav gotovo vso Jugoslavijo brez izjeme, prav posebno pa še nas Slovence, ki najbolj občutimo nevarnost one skupine držav, ki ji načeluje Italija in ki najbolj ogroža našo narodno samostojnost.

Torej o tem ne more biti prav nobenega dvoma: Francija in Češkoslovaška sta naša naravna zavezništva in prijatelja, kajti z njima nimamo prav nikjer nobenih spornih točk, ki bi mogle kdaj to prijateljstvo krhati, pač pa vse polno skupnih koristi. Zato smo tudi prepričani, da je to prijateljsko zavezništvo res lahko iskreno in trajno, ne pa tako, kakor je bilo n. pr. pred vojno med Avstro-Ogrsko in Italijo.

Glede na ta dejstva je pa neobhodno potrebno, da zastavimo tudi povsod in prav vse sile, da se to zavezništvo še čim bolj poglobi. Danes so vezi, ki vežejo Jugoslavijo s Francijo in češkoslovaško državo predvsem političnega in vojaškega značaja. Preprost kmetič, ki se ne more poglobljati v ta vprašanja, zato tudi ne čuti tako neposredno, rekli bi naravnost v srcu pomena tega prijateljstva, kajti vojaška in strogo politična vprašanja so zadeve, ki jih nikjer ne obesa na veliki zvon in o katerih ne kaže podrobno razpravljati. Razen tega je vsaj v politiki tisto prijateljstvo najgloblje, najtrajnejše in res globoko zasidrano v vse plasti naroda, od katerega ljudstvo tudi neposredno in trajno čuti koristi. Z drugimi besedami: zavezništvo z drugimi državami se ne sme omejevali zgolj na politično in vojaško polje, temveč se mora izražati predvsem tudi v gospodarstvu.

In ravno na tem polju je po našem mnenju sedanje razmerje med Jugoslavijo na eni strani in Francijo in Češkoslovaško na drugi strani naravnost nezadovoljivo. Mi smo z obema državama pač v iskrenem političnem prijateljstvu, nimamo pa z njima skoro nobenih gospodarskih zvez, kar je gotovo velika vrzel tega zavezništva. Le pogledimo: od vsega našega izvoza gre v

Italijo	25.0%
Avstrijo	15.6 „
Nemčijo	8.5 „
Ogrsko	7.0 „
Češkoslovaško . . .	5.3 „
Francosko	3.8 „ i. t. d.

Torej v samo Avstrijo izvozimo skoro še

enkrat toliko kot v Francijo in na Češko skupaj in v samo Italijo skoro trikrat toliko. Da, samo na Madjarsko izvozimo skoro toliko kot v Francijo in na Češko skupaj.

Ce sedaj na drugi strani pregledujemo, kaj Francija in Češka potrebuje in zato seveda tudi uvažata, bomo takoj videli, da imamo pri nas v izobilju nešteto stvari, ki jih tam potrebujejo, dočim mi ne vemo kam z njimi. Obe državi uvažata na tisoče in tisoče vagonov žita in živine vseh vrst, Francija zlasti v svoje afriške kolonije na desetstisoče vagonov lesa, da drugih, manjših stvari, kakor perutnine, jaje, vina (na Češkem!), sira itd. niti ne omenjamo ne.

Zakaj pripovedujemo vse to? Tega menda našega kmeta ni treba še posebe izpraševati. Vsak namreč ve, da je glavni vzrok naše gospodarske stiske v tem, da še onih stvari, ki bi jih lahko prodali in potegnili zanje kake dinarje, nimamo kam izvoziti ter nam doma propadajo, ali jih moramo pa dajati za slepo ceno kakim tujim prekupcem, ki jih potem z velikim gubiškom prodajajo Čehom in Francozom. To vidimo najlepše pri lesu. Tisti tisoči vagonov lesa, ki so šli iz Slovenije v Italijo, niso ostali na Laškem, temveč so jih laški prekupci z velikimi dobički prodali naprej na Francosko in drugam.

Položaj kmetijstva v inozemstvu

Kljub vsem odredbam, ki jih izdajajo razne vlade v prilog kmetijstva, kljub neštetim agrarnim konferencam in njihovim sklepom so cene kmetijskih pridelkov v zadnjih letih neprestano padale. Dogažajo se slučaji, o katerih se zamore govoriti le še s strahom. Pred vojno je ogrski kmet s stotom pšenice kupil štiri pare čevljev, danes pa mora za en sam par oddati tri meterske stote. Nič boljši ni v tem pogledu nikjer drugod. Naj omenimo le neznosne tržne cene v Avstriji, kjer kmetje ne vedo kam s prašiči, kjer nima primerne cene živina itd. Tako se danes lahko govori o splošnem obubožanju kmetijstva vsega sveta, o proletarizaciji (obubožanju) kmetov. K temu še pride, da se že tekom let množijo in naraščajo težka finančna bremena, ki naj nosijo kmetije v prilog državam. Davki so se v desetletju stalno zviševali in ni je države, ki bi se zamogla ponasati vsaj z malenkostnim znižanjem davčnega bremena, da izvzamemo Anglijo, ki pa je žal brez kmetov. Tako narašča zadolženost

In ravno ta plat našega zavezništva s Francijo in Češkoslovaško je, ki nas ne more zadovoljevati. Ne bomo raziskovali, kje leži krivda, moramo pa povdariti, da se nam zdi to razmerje nerazumljivo in naravnost kvarno za naše prijateljsko zavezništvo z obema državama, saj bi tudi v zasebnem življenju vsak upravičeno zameril, če bi šel moj prijatelj svoje potrebščine raje kupiti drugam kot pa k meni. Če bi se v moji trgovini kupci kar drenjali, bi se za to ne brigal mnogo, a če nimam komu prodajati ter se me še prijatelji in zavezniki izogibajo, me bo to upravičeno bolelo.

Da, mi smo brezpogojno za zavezništvo s Francozi in s Čehi, ravno zato si pa le želimo, da bi se to prijateljstvo še poglobilo in utrdilo. To je pa nemogoče brez tesnejših gospodarskih zvez. Upravičeno tedaj lahko zahtevamo, da se vse lepe besede, ki se ob vsaki priliki izmenjavajo med našimi in francoskimi in češkimi predstavitelji prenesejo enkrat s čisto političnega polja tudi na gospodarsko, kajti šele potem bo zadnji slovenski kmet in zadnji slovenski lesni delavec čutil, kajnega pomena je zanj francosko prijateljstvo in zavezništvo, toda dokler, bode n. pr. Čehi kupovali vino in drugo raje v Italiji kot pri nas, bo mnogo točnih besed ostalo le na papirju. S Francijo se razmere v tem pogledu zadnje čase nekoliko izboljšujejo.

kmetijstva, kmetija za kmetijo roma na boben in je sreča v nesreči pri teh rubežnih edino ta, da navadno ni kupecv za zemljo in posestva. Naj za to navedemo enkrat slučaj Švice, ki je jasen primer industrijsko-kmetijske države. Po podatkih švicarskega kmetijskega tajništva znašajo dolgovi švicarskih kmetov nad 80 milijard dinarjev. V mali Švici je preizadolženih 20.000 kmetij in zanje ni več rešitve. Vse to v mali Švici, o kateri pravijo, da jo je svetov. kriza skoroda prezrla.

Kmetje povsod bi si želeli živahnega trgovanja s pridelki in primernih cen. Prihaja pa baš nasprotno: vedno bolj zapirajo države svoje meje za uvoz kmetijskih pridelkov. Da navedemo še ta slučaj: leta 1930 je Danska izvozila v Nemčijo 153.000 glav goveje živine, lani pa se je izvoz znižal na 16.700 glav. Tako pride, da koljejo danski kmetje krave za svoje avinje. Jasno je, da v tem pogledu tudi v drugih državah ni boljše. Zato kmet s strahom gleda v bodočnost in vprašuje: kakšen bo konec vsega tega?

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Domoljubu!“

Razveljavljene občinske volitve

Upravno sodišče v Celju je dne 15. junija 1934 izdalo sledečo odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se 8. aprila 1934 vršile v občini Sv. Križ pri Kostanjevici, arez krški, so se v volivnem imeniku vpisani Hribar Andrej iz Sv. Križa pri Kostanjevici in tovariši v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožili na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po § 50. zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volivnega odbora s tem, da se morajo po § 50., odst. 5. zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe izvršiti nove volitve. Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Pritožitelji trdijo med drugim, da so bili na volišču v Bušeh vasi vpisani kot glasovalci v glasovalni seznam za kandidatno listo Kodrič Antona volivni upravičenci, ki se volitev iz kateregakoli razloga sploh niso udeležili in da je zaradi teh napačnih vpisov glasom uradnega rezultata dobila Kodričeva kandidatna lista 545 glasov in Grubičeva lista 499 glasov, dočim je glasom zapisnikov predstavnikov Grubičeve liste, ta lista dobila 515 glasov, a Kodričeva lista 456 glasov. Pritožitelji so k svoji pritožbi priložili seznam volivnih upravičencev, ki se občinskih volitev v Bušeh vasi niso udeležili.

Upravno sodišče je na podlagi tega seznama in volivnih spisov ugotovilo sporne glasove in dalo zadevne volivne upravičence zaslišati po spodaj navedenih oblastvih o tem, ali so dne 8. aprila 1934 udeležili občinskih volitev za občino Sv. Križ pri Kostanjevici. Uspeh teh zaslišanj in poizvedb je bil naslednji:

Da se volitev dne 8. aprila 1934 niso udeležile, so pri sreskem sodišču v Kostanjevici pod prisego izpovedale naslednje osebe: 1. Pečar Janez, posestnik na Stojanskem vrhu 5; 2. Suban Miha, posestnik na Stojanskem vrhu 15, ker je bil ta dan bolan; 3. Pešec Martin, posestnik na Vinjem vrhu 1; 4. Pešec Franc, poljedelec na Vinjem vrhu 7, sedaj stannjoč v Trebelniku 4; 5. Kuhar Anton, posestnik na Vinjem vrhu 18; 6. Stipič Janez, posestnik na Vinjem vrhu 22; 7. Pečar Blaž, posestnik na Brvi 14; 8. Oštr Fran, posestnik v Bušeh vasi 2; 9. Unetič Anton, posestnik v Bušeh vasi 2; 10. Suban Janez, posestnik na Izviru št. 1; 11. Sršen Jožef, užitkar na Izviru št. 6; 12. Kuntarič Jožef, poljedelec v Vrhovski vasi 30; 13. Srbčič Martin, delavec v Vrhovski vasi 18; 14. Suban Janez, posestnik na Izviru 15; 15. Golobič Martin, delavec v Vrhovski vasi 5, sedaj stanujoč v Sutni 28. Isto so pri sreskem sodišču v Krškem pod prisego izpovedali ti-le: 16. Lemič Jožef, posestn. sin v Črešnjicah 21, ker je bil na Hrvaškem; 17. Lenič Jožef, delavec v Črešnjicah 31; 18. Zupanič Jože, posestnik v Cerkljah 41, ker je bil bolan in je ležal v postelji; 19. Zorič Martin, posest. in Zupeč vasi 12; 20. Butara Franc, posest. in gostilničar v Cerkljah 20; 21. Butara Janez, posest. v Cerkljah 5; 22. Butara Franc, posestnik v Cerkljah 5; 23. Komočar Miha, krojač v Cerkljah 31; 24. Koržen Jožef, posestnik v Črešnjicah 1; 25. Kaplan Alojz, pletar v Črešnjicah 26; 26. Pletaršnik Anton, kočar v Črešnjicah št. 29; 27. Dvornik Franc, kočar v Črešnjicah št. 42; 28.

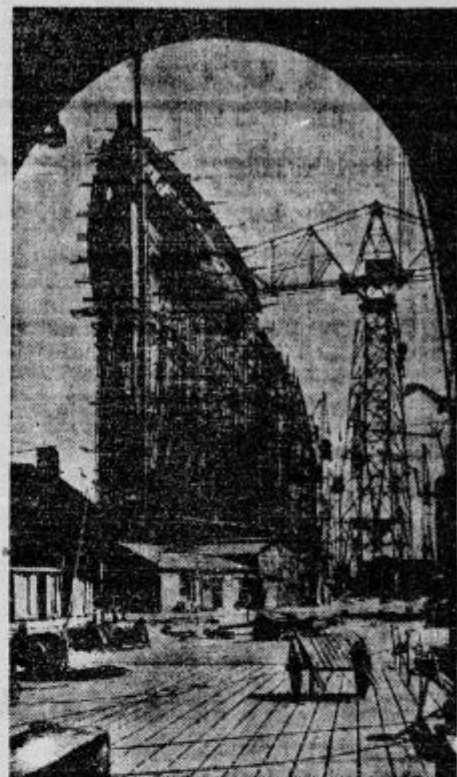
Kaplan Janez, užitkar v Črešnjicah 41; 29. Dvornik Janez, posestnik v Črešnjicah št. 63; 30. Predanič Jožef, kočar v Črešnjicah št. 66; 31. Dvornik Anton, posestnik v Hrastju 17; 32. Urbanč Jožef, posestnik v Zasapu št. 2; 33. Račič Alojzij, hlapec v Zasapu 8, sedaj posestnik v Črešnjicah 42; 34. Urbanč Alojz, posestnik na Vihrah 38, ker sploh nima volivne pravice v občini Sv. Križ; 35. Urbanč Janez, posestn. sin na Vihrah 38; 36. Karlin Ciril, klepar na Vihrah 39; 37. Tomše Mart., delavec na Vihrah 37, sedaj v Gotovljah pri Celju, kjer je bil kot klepar že tri leta; 38. Pflaga Janez, posestnik v Cerkljah 23, ker je ležal doma bolan. — Škulj Franc, posestnik v Cerkljah št. 8, je pri sreskem sodišču v Krškem pod prisego izpovedal, da se njegov brat 39. Škulj Martin, posestn. sin v Cerkljah št. 8, ni udeležil občinskih volitev 8. aprila 1934, ker je pri vojaki v Valjevu. — Dornik Miha, posestnik v Vrhovski vasi 1, je pri sreskem sodišču v Kostanjevici pod prisego izpovedal, da se njegova sinova: 40. Dornik Jože, podnarednik v Mostarju, in 41. Dornik Franc, poljedelec v Vrhovski vasi št. 1, nista udeležila občinskih volitev 8. aprila 1934. — Stefanič Janez, posestnik v Gornji Pirošici 27, je pri sreskem sodišču v Kostanjevici pod prisego izpovedal, da njegov brat 42. Stefanič Jože, posestn. sin v Gor. Pirošici, sedaj kovaški pomočnik v Zagrebu, pri občinskih volitvah 8. aprila 1934 ni glasoval, ker ga tega dne ni bilo domov. — Sršen Jože, posestnik na Izviru 6, je pri sreskem sodišču v Kostanjevici pod prisego izpovedal, da se njegov brat 43. Sršen Anton, na Izviru 6, ki je gluhonem, ni udeležil obč. volitev 8. apr. 1934. — Suban Jože, pos. sin na Izviru 9, je pri sreskem sodišču v Kostanjevici pod prisego izpovedal, da njegov brat 44. Suban Ant., poljedelec na Izviru 9, pri obč. volitvah dne 8. aprila 1934 ni glasoval, ker je nadložen in sploh od hiše nikamor ne gre.

Zupni urad Sv. Križ ob Krki pri Kostanjevici je z dopisom z dne 26. aprila 1934, št. 140, sporočil, da je 45. Velič Janez, posest. na Izviru 8, umrl dne 10. avgusta 1932 in da je 46. Suban Janez, poljedelec na Izviru št. 9, umrl dne 3. februarja 1932.

Zupni urad Cerklje ob Krki pa je z dopisom z dne 27. aprila 1934 sporočil, da je 47. Videnič Jože, posestnik v Črešnjicah 18, umrl dne 29. avgusta 1933. — 48. Zabajk Stanislav, bivši učitelj na osnov. šoli v Cerkljah ob Krki, je pri sreskem sodišču v Ljubljani pod prisego izpovedal, da se ni udeležil volitev dne 8. aprila 1934 za občino Sv. Križ pri Kostanjevici.

Zandarmerijska stanica v Krški vasi je z dopisom z dne 2. maja 1934, br. 875 sporočila, da je bil 49. Kuntarič Rudolf, delavec v Vrhovski vasi 29, v zaporu od 5. do 12. aprila 1934, in sicer za delo iz § 314/1 kaz. zak. — 50. Jalovec Franc, delavec v Hrastju 34, sedaj viničar na Vrhovniku, je pri sreskem sodišču v Krškem pod prisego izpovedal, da se ni udeležil volitev 8. aprila 1934 za občino Sv. Križ. — 51. Pinculič Miha, posest. sin v Bušeh vasi 14, sedaj hlapec pri veleposestniku Koslerju Josipu v Lipah, je v obč. uradu občine Tomišelj dne 23. maja 1934 izjavil, da se ni udeležil občinskih volitev za občino Sv. Križ pri Kostanjevici, ker je že čez dve leti odsoten od doma.

Iz navedenega izvira, da se osebe, na-

Znano angleško brodarstvo podjetje Cunard-White-Star-Line gradi največjo ladjo na svetu, ki bo obsegala 75.000 ton. Gradnjo so lansko leto prekinili radi pomanjkanja denarja, zdaj nadaljujejo z delom. Anglija upa, da si bo s to ladjo zopet osvojila modri trak, to je odlikovanje za najhitrejšo vožnjo med Evropo in Ameriko.

štete pod tekočimi številkami od 1 do 51, niso udeležile občinskih volitev za Sv. Križ pri Kostanjevici dne 8. aprila 1934. Kljub temu pa so te osebe vpisane v posebni glasovalni seznam za kandidatno listo Kodrič Antona na volišču Bušeh vasi kot glasovalci, in sicer pod sledečimi tekočimi številkami (v vrstnem redu, kakor so osebe zgoraj navedene): 256, 257, 258, 259, 260, 261, 25, 76, 102, 180, 190, 212, 215, 230, 214, 232, 233, 234, 263, 279, 111, 112, 133, 141, 142, 144, 150, 151, 152, 168, 169, 216, 217, 219, 220, 221, 222, 278, 127, 282, 209, 177, 191, 198, 280, 192, 141, 128, 211, 170, 132.

Iz navedenega je torej razvidno, da je bilo v prid Kodričeve kandidatne liste vpisanih 51 neveljavnih glasov. Ta nepravilnost pa je bistveno vplivala na izid volitev, ker znaša glasom uradnega rezultata razlika med Kodričevo in Grubičevo listo le 46 glasov v prid Kodričeve liste.

Zato je moralo upravno sodišče pritožbi ugoditi in občinske volitve razveljaviti.

Pripominja se, da je bilo po trditvi pritožiteljev 73 glasov spornih. Vendar se je le glede zgoraj navedenih 51 glasov nedvomno ugotovilo, da so neveljavni. Glede ostalih 22 glasov je bila taka nesporna ugotovitev nemogoča, ker se deloma prizadete osebe niso odzvale pozivu k zaslišanju, deloma se ni moglo ugotoviti sedanje bivališče, a deloma so bili odgovori na poizvedbe pomanjkljivi, V Celju, dne 15. junija 1934.

VINO

pristno in poceni dobite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani

KAJ JE NOVEGA

Posvečitev cerkve sv. Cirila in Metoda

Vzlic dežju, ki je po malem nagajal ves dopoldan, so se dne 1. julija 1934 že v jutranjih urah začele zbirati okrog ljubljanskega Sv. Krištofa množice ljudstva zlasti iz Ljubljane in bližnje okolice. Bežigradjani so postavili lep sivo vol in vse okolico okrasili z mlijah, s cvetjem in zastavami. Priredili so škola — posvečitev dr. Rožmanu in njegovega spremljevalca hrvatskemu školu dr. Pusiču lep sprejem. Posvečitev obredi se trajali od osmih do petih na enajst. Med obredi je ljudstvo zmagaj cerkve pejo ljudske svetle pesmi. Po končani posvečitvi je škola dr. Rožman prekrižal pridigal v novi cerkvi sv. Cirila in Metoda. Nato je v novi cerkvi daroval tih sv. mašo hrvatski škola dr. Pusič.

Sledil je versko-manifestacijski sprevod po doleženih ljubljanskih ulicah. V sprevodu je bilo nad 500 narodnih noš, skupina jezde-

cev s cerkvenim praporom, kolesarji in kolesarice v okrašenih vozili, križarji, sestrice sv. Elare, velike skupine dečkov, bele oblečenih dekle in množica ostalega občinstva.

Popoldne se je vršila v nabito polni veliki unioński dvorani svečana akademija, na kateri je govoril g. prelat dr. Grivec o slovanskih bratih. Predenjali so zborne deklamacije »Molitev Slovencev in p. Erižostomovo igrico »Sv. Ciril in Metoda«.

Zelimo, da bi nova ljubljanska hiša božja, posvečena slovanskim Blagovestnikom, nogočno dvignila versko zavest in ponos v vsej lepi bežigradski župniji, ki ji načeluje za zgradbo nove cerkve vztrajnostni g. župnik p. Kazimir Zakradšek. Naj mu Gospod njegov trud obilno poplača zlasti s tem, da najde za končno dovršitev važne cerkve obilo požrtvovalnih, plemenitih sred!

Iz Delavske zbornice

Glavna seja »Delavske zbornice« se je vršila v petek 29. junija v Ljubljani. Predsednik gosp. Sedej je poročal o raznih ukrepih, ki jih je zbornično vodstvo povzelo v korist delavstva. Tajnik Uratnik je med drugim povedal, da se v Sloveniji napredovale tekstilna (blagovna) in lesna industrija, vse ostale industrije so v težkem položaju kot leta 1932. Najslabše mezde so sedaj v stavbi industriji in pri vodnjih in cestnih gradnjah. Gosp. Uratnik je poročal tudi o starostnem zavarovanju rudarjev in je ugotovil, da je pasivno (deluje z izgubo). Bolniške blaginje prejemajo namreč le polovico tega na mesec kar izdajo. Rudniške

nesreče so zahtevale samo lani za zdravljenje in vzdrževanje 2.785.000 Din. Ostali govorili so poročali o stanju merznega gibanja tiskarskih delavcev, o novih udarcih rudarjem, o nujnosti boljše zaštite obratnih župnikov, o razširjenju posebnega reda na vse državo, o ukinitvi zasebnih posredovalnic, o razširitvi socialnega zavarovanja tudi na poljske delavce in o splošnem položaju grafičnega (tiskarskega) delavstva itd. Protistun Delavske zbornice, ki izkazuje 2.183.000 Din dohodkov in toliko izdatkov, je bil s 43 proti 14 glasovom sprejet.

Dobrim srcem

Leta 1924 sem začel apostolsko službo kot škola škopljanski. Do sedaj sem stanoval v Prizrenu; prišel je čas, da se preselim v Skopje.

Za premmno potrebo škopljanske škofije mi je treba pomoči dobrotnikov. Ne mislim samo na knedrače, ki se bo zidala na čast svetemu Jožefu. Imam mnogo nujnejših potreb, posebno zaradi pomanjkanja cerkva in kapelic, vzdrževanje semenišča in drugih potrebnih zavodov.

Prosim za Vašo blagohotno pomoč. Prav dobro bi mi služili mesečni prispevki. Ako sami ne morete, imate poznanih oseb, ki bi moge kaj prispevati.

Kakor sem jaz priporočil duhovno in materialno skrb za potrebe škopljanske škofije prečistemu Sreč Marije Devici, Matere Odraženikove, tako prosim tudi Vas za pobožne molitve v ta namen.

V Skoplju, na praznik presv. Sreč Jezusovega.

+ Ivan Frančišek Guđovec,
škola škopljanski.

Brinje za žgonjekuho

odboje po najnižji ceni trdijo

IVAN DELAČIN, Ljubljana, Emovska c. 2

OSEBNE VESTI

d Osemdeset let je dopolnil ljubljanski župnik v Ljubljani g. Ivan Velčovnik.

d Zlato sv. mašo je daroval na praznik sv. Petra in Pavla frančiškan p. Elekt Haneler pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah.

d 60 letnik je postal eden najboljših bristov in polupisec profesor Jurko Matko v Ljubljani. Gospoda jubilaru želimo še mnogo blagoslovov, veselih let!

d Pedeset let je dopolnil celjski opat g. Peter Jurak. Bog živi g. jubilaru še mnogo let!

d 30 let je uspešno župnikuje v Turku g. župnik Alojzij Kokelj, doma iz Mlake nad škofje Loke. Bog živi gospoda jubilaru še mnogo let!

d Ostavko je podala starešinstvo Jugoslavanske gasilske zveze z g. Josipom Turkom na čelu. Imenovano je novo vodstvo, ki ga je starešina bančni direktor g. Vlada Antkovič.

DOMAČE NOVICE

d Zahvala zagrebškega nadškofa pomočnika. Pri veličastnih slavnostih v Zagrebu je vodim posvečitev, je večkrat izpregovoril ted novi nadškof-pomočnik dr. Alojzij Stepan. Na koncu neke manifestacije je dejal: »Gledajoč zvečer prekrasen sijaj vaših lampijonov in bakelj, ter poslušajoč vaše glasbe, mi prihaja na misel sledeče: Kakor te vaše luči razsvetljujejo nočno temino, tako je bila katoliška vera dvajset stoletij svetilnik našemu narodu, da ni zablodil v temi ramih zablod. In kakor nas zvoki glasbe razveseljujejo, tako je katoliška vera bila edina radost našemu narodu v težkih časih preteklosti. Želim, da bo ta vera tudi v bodoče svetilnik vsakemu posamezniku in vsemu hrvatskemu narodu. Pričam sem: Ako je ta vera imela moč, da je vzdržala naš narod 12 vekov, ga bo obdržala pred propadom tudi v bodoče do konca vsakega veka, ako se bo hrvatski narod trdno oprijel na Petrovo skalo, na katoliško Cerkev.«

— Pri številnih težkočah ženskega spola povzroči naravna »Frant-Josef« grenčica najboljšo olajšavo. Spričevali kliniki za ženske bolezni dokazujejo, da se uporablja zelo milo odvajajoča »Frant-Josef« voda posebno pri porodnicah z izbornim uspehom.

d Letina. Po Dolenjskem je kosnja končana. Nakosili so že precej. Toda seno je slabo, ker so bili travniki večkrat poplavljeni. Radi deževja ob času kosnje, so mnogi morda cel teden sušiti. — Žito nori. Jedmen se nekateri že počeli. Pšenica je redka. Sadja bo prav malo. Kmeti delavci malo zaslužijo. Kosa je kosil že dva tedna kinetom, pa se ni videl pare. Vsek se izgubnja. Ne morejo plačati, ker ni pri hiši denarja.

d Poročili smo že, da je prestopilo iz grško-katoliške cerkve v pravoslavje ne 200, kakor je pisalo belgradsko časopisje, ampak precej manj ljudi. Zadnji belgradski katoliški »Glasnik« priobčene njih imena takole: Ohroveski Miha »živi na koruzi«, Hardi Ivan »živi na koruzi«, Hromi Niko »živi na koruzi«, Hardi Nikola »živi na koruzi«, Tohi Emil, ki mu je oče kalvin, Sreč Andrej »živi na koruzi«, Kolješar Mihael »živi na koruzi«, Car Jelena »živi na koruzi«, Sermerji Vaso Hrisov »živi na koruzi«, Gabal Jakov je poročen v pravoslavni cerkvi, Hardi

ZAHVALE

Najlepše se zahvaljujem upravi »Domoljuba« za požarno podporo 1000 Din (iz besede en tisoč dinarjev), katere sva prejela potom župnega urada v Podzemlju, ker nama je požar uničil stanovanjsko hišo in sva pravčasno plačala celoletno naročnino na »Domoljuba« za leto 1934.

Krivoglavice št. 26, dne 25. junija 1934

Marija in Leopold Mac 1. r.

★

Upravi »Domoljuba«, Ljubljana.

Podpisana Marija Uhan, vdova-posestnica v Rodnih št. 2 in večletna naročnica »Domoljuba« pra: hvaležno potrjujem, da sem danes, 17. junija 1934 prejela potom župnega urada v Trebnjem znesek 1000 Din — rec en tisoč dinarjev — kot »Domoljubovo« podporo, ker mi je v četrtlek, dne 24. maja letos strela ugnala in povzročila veliko škodo na hiši in celotnem gospodarskem poslopu.

Tem potom se najpriječuje zahvaljujem s prav iskrenim. Bog plačaji.

Da bom odslej še bolj z veseljem naročala naš družinski list »Domoljuba« in ga drugim priporočala, se razume samoposebi.

Rodine pri Trebnjem, 17. junija 1934.

Marija Uhan 1. r.

Ana je zapustila moža, Obrovski Jerena je zapustila moža, Kolesar Erdeljova je zapustila moža, Hrubeja Marija poročena v pravoslavni cerkvi, Hrubenja Julija poročena v pravoslavni cerkvi, Obrovski Ana poročena v pravoslavni cerkvi, dr. Gubbs Milutin poročen v pravoslavni cerkvi, Šoš Julia je zapustila moža. Njim se je pridružil ded Gjura Mudri in njegov sin Mihael, bratje Seuderaki in Gubašovi ter 68 letna starica Julia Gubaš.

d Francoski zunanji minister Barthou je bil te dni kot zastopnik prijateljske države v Belgradu prav po bratsko sprejet. Pri nekem obedu je imel naš zunanji minister velik govor, v katerem je povzdigoval Francijo. Med drugim je zatrdil, da »jugoslovanske težnje in toji naših treh plemen za zedinjenje v eno nerazdelljivo državo so našli že od nekdaj v Franciji razumevanje. — Barthou se je udeležil tudi slavnostne skupne seje narodne skupščine in senatov. V svojem govoru je francoski zunanji minister izjavil, da prinaša pozdrave Francije zastopnikom Jugoslavije: Srbom, Hrvatim in Slovencem in da je naše državno edinstvo stalno in ga nobena sila ne bo mogla premagati.

d Belgarija in balkanski sporazum. Naš zunanji minister g. Jevtič je podal »Agenci Econet Fine daljšo izjavo o bivanju francoskega zunanjega ministra v Belgradu. Med drugim pravi, da se je pri tej priliki govorilo tudi o Bolgarski. Po mnenju g. Jevtiča bo zahtevala Bolgarska za vstop v balkanski sporazum nekatere ugodnosti gospodarskega značaja. Verjetno je, da se bo našla zadovoljiva rešitev glede bolgarskega izhoda na Egejsko morje.

d Nekaj pohvale vrednega. Je precej upanja, da se v Soboti otvori peti razred gimnazije. Ne le radi podpisov, ki jih je zbralo za napredek vneto ljudstvo, ampak tudi radi požrtvovalnosti občine in profesorskega zbora, ki je izjavil, da bo v petem razredu brezplačno poučeval, občina pa hoče kriti ostale stroške.

d Po 16 Din za kilogram so prodajali grozdje pretekli teden na mariborskem trgu. Lani je prišlo prvo grozdje na trg skoraj mesec dni kasneje.

d Belgradskega velesejma letos ne bo, ker ni rešeno vprašanje prostora.

d 300 češko-slovaških turistov je prišlo te dni v Split. Istega dne je dospela skupina 80 avstrijskih izletnikov.

d Za nove prostore državne obrtne šole v Zagrebu je dovolila banska uprava Savske banovine milijon dinarjev.

d Skupno razstavo svojih proizvodov prirede Italijani na jesenskem zagrebškem velesejmu.

d Za 1.300.000 Din je kupila ljubljanska mestna občina od banovine Auerspergov dvorec, ki ga namerava uporabiti za mestni muzej in za svoje urade.

d Borei in g. minister Janez Pucelj. Kakor poročajo listi, je g. Pucelj na taboru kmečke mladine v Grobljah izjavil o bojevnikihih sledeče: »Bojevniki so imeli program, ki sem ga tudi jaz odobral. Medtem pa se svojega programa niso držali in zvedel sem tudi, da se govorilo, da je bojevniki cenoval ban dravne banovine v sporazumu z menoj in po mojem nasvetu. To so širili pristaši bivše SLS. To ni res! Ugotovilo se je tudi, da so na shode bojevnikov hodili pristaši bivše SLS in ustvarjali zmedo ter tako spravili to organizacijo

s pravega pola. Zato je danes delovanje bojevnikov zame tako sumljiva zadeva, da ne verujem v poštenje in čistost tega pokrota. Pozivam vse pristaše JNS, da se ga izogibajo.«

d »Bajka drjetstega stoletja«. Pod tem naslovom priobčuje belgrajski časopis »Štampac« z dne 26. junija članek, v katerem povzdičuje portugalskega finančnega ministra Salazarja, ki vrši to delo že šest let. Ko je ta nastopil svoje mesto, so bile finance v popolnem razsulu in Portugalska je stala na robu državnega bankrota. Državna blagajna je bila prazna in Portugalska ni imela v inozemstvu no-

Revmatizem, išias

zdravi termalno kopališče

DOLENJSKE TOPLICE

Zdravniki: Dr. R. Rožič, dosednji šef-zdravniki Slatina-Radenaci. — Penzije in kopeli: I. razred Din 55.—, II. razred Din 50.—, III. razred Din 35.—, — Julij—avgust Din 5.— pribitek. — Pošta Toplica pri Novem mestu.

benega kredita. Salazar je sestavil državni proračun na novih načelih, ne da bi navil davčni vijak, poostiril je nadzorstvo nad davčnimi dajatvami in uvedel največje varčevanje. Na ta način ni samo resnično uravnovesil državni proračun, ampak se mu je tudi posrečilo iz prebitka vrniti kratkoročna posojila in odzdraviti valuto, ki ima 42 odstotkov kritja. Uredil je na dolga odplačila večje državne dolgovne in začel z velikimi javnimi deli. Portugalska lahko služi za zgled izvrstne denarne politike. — Tako »Štampac«, ki seveda ne pove, da je portugalski finančni minister globokoveren, praktičen katoličan.

d Na naslov bivšega ministra g. Pucelja. »Slovenski gospodar« piše: Minister Ivan Pucelj je govoril v nedeljo, dne 24. junija na taboru kmečke mladine v Grobljah pri St. Petru v Savinjski dolini. Med drugim je dejal o Narodni stranki (ki je v opoziciji), naslednje: »Ali gospodje in pripadniki bivše SLS ne vedo, da je iz tega kroga (Narodne stranke) prišel načrt za zakon o ločitvi Cerkve od države, ki smo ga mi starejši politiki komaj ustavili in potlačili? Ali ne vedo, da je prišel iz vrst teh ljudi predlog za izgon duhovnikov Jezuitskega reda iz naše države?« Vprašamo g. Pucelja: Kako pa to, da so podpisali omejenji kulturno-bojni predlog tudi slovenski poslanci Jugoslovanske nacionalne stranke? — Imena poslancev so znana.

d Radi komunistične propagande sta bila obsojena pred mariborskim sodiščem dva dijaka pogojno vsak na tri mesece zapore.

d Pred celjskim zbornim sodiščem je dobilo po zakonu o zaščiti države osem obtožencev od 2 do 24 mesecev strogega zapore.

d 22 oseb, večinoma Ljubljancem, je v preiskovalnem zaporu, ker so osumljeni razpečavanja ponarejenega kokaina.

d 31 obtožencev, večinoma delavcev in dijakov se je zagovarjalo pretekli teden radi komunistične agitacije pred ljubljanskim zbornim sodiščem. 25 obtožencev je bilo obsojenih

Pri vsaki prirodni mineralni vodi je glavno, koliko ima raznih zdravilnih sestavin: čim več jih ima, več velja Radenski Zdravilni vrelci. Jih ima preko 20, poleg težkih kovin, ki so bile v njem ugotovljene lanske leto in katerih nima nobena druga mineralna voda v Jugoslaviji. Zato pa je Radenski Zdravilni vrelci za zdravje tako koristen in tako izbornega okusa. Primerjajte analizo drugih mineralnih vod z Radensko, pa se boste takoj odločili ter odšli vedno in povsod zahtevali izrecno Radenski Zdravilni vrelci. Zahtevajte obširno brošuro o Radenski pri upravi Zdravilišča Slatina-Radenaci.

na večje in manjše kazni od 4 let do 6 mesecev zapore. Pet obsojencev je bilo oproščenih.

— Pri iskanju siedi na kozarec naravnega »Frans Jusovec« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez truda izdostite iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

NESREČE

d Velik kozolec — dvojniki je zgorel posestniku Ušenu Ivanu v Spodnjih Grušovljah v Savinjski dolini.

d Še trije požari. Pogorel je Anton Zaviršek, posestnik in gostilničar na Clikavi pri Šmarju na Dolenjskem. Hišo so gasilci deloma obvarovali. — Hiše je zgorela Dulčevim v Dolenji vasi pri Šmarjeti na Dolenjskem. — Gospodarsko poslopje in vse prideleke so ugonobili ognjeni zublji Janezu Klemenčiču v Mrtvicih pri Krškem.

d Truga za gramoz se je prevrnila na štiriletno hčerko dninarja Verbič Pavlo iz Celja in ji prizadela smrtno poškodbo.

d V morje so zavezili z avtom solastnika tovarne zlatnine v Gaberjeh pri Celju Pachiafo, Knez in Coter 45 letni Steyr. Po trgovskih poslih so se odpeljali v Celovec in nato v Trst, kjer se je dogodila nesreča. Ivana Kneza so pravočasno rešili, ostala dva sta utonila.

d Nasproti je privozil avtomobil. 38 letni posestnik Ločnik Rudolf iz Sv. Petra v Sav. dolini in Matevž Zohar sta se peljala s kolesi iz Sv. Petra proti Dobrteši vasi. Nasproti je privozil neki celjski avtomobil in podrl Ločnika na tla. Pri tem je dobil Ločnik hude poškodbe. Verjetno je, da mu je pošla tudi lobanja. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je umrl.

d Pri kopanju je utonil v Savi pri Mednem maturant Trgovske akademije 20 letni Anton Kraje, sin posestnika in trgovca iz Grahovega pri Cerkljici.

d Kača je plitla Elizabeta Zoman v Dolnji Lendavi. Nesrečno dekle je umrlo, pa ne radi pika, ampak radi strahu. Zdravnik je namreč ugotovil smrt vled kapi.

d Razne nesreče. Pri padcu z drevesa si je zlomila roko v zapeljiv rudarjeva žena Marija Jurca v Trbovljah. — Pri kopanju se je rokoval 15 letni pekovski vajenec Karl Avguštinčič iz Ljubljane in si pri tem zlomil nogo. — Na Kodeljevem pri Mostah si je zlomil nogo 20 letni delavec sin Edvard Robič. — Blizu Vrhnike je padla s kolesa in se precej potolkla delavčeva žena Ana Meseč iz Ljubljane. — Ko ga je podrl bik si je zlomil nogo posestnik Ludovik Fele iz Polšnika pri Litiji. — Pri kopanju je priletel na skalo in si zlomil ključnico kovinar Rudolf Kosmač iz Ljubljane.

NOVI GROBOVI

d Pomlad še prišla bo, ko tebe na svet' ne bo ... Pri Sv. Petru v Sav. dolini je umrl posestnik Rudolf Ločnik. — V Mostah pri Ljubljani je odšel v večnost posestnik Franc Černe. — V Mariboru je zapustil solzno dolino nadstrojevodja drž. železnice v p. Mihael Gnuš. — V Laporju pri Slov. Bistrici je umrla Ana Ozmič, sestra dekana g. Jožefa Ozmiča. — V Zabnici so pokopali gostilničarja in posestnika Cegnarja Antona. — V Ljubljani so umrli: sin voznika cestne železnice Bogomir Purkat, soproga trgovskega prokurista Tončka Bezenšek, p. Salvator Zobeč, Neža Hrovat roj. Pipa in delovodja v pokoji Josip Pleško. — Naj počivajo v miru!

RAZNO

d Romanje k Mariji Lurški v Rajhenburg združeno z izletom v Zagreb bo tudi letos 14. in 15. avgusta. Podrobna pojasnila dobi vsakdo, kdor piše dopisnico na naslov: Romarski list »Po božjem svetu«, Ljubljana, Tyrševa cesta št. 17.

n Pevski zbor pevovodij, ki bo imel v dneh 8., 10. in 11. julija pevske tečaj na Rakovniku, bo priredil ob koncu tečaja, v sredo 11. julija, ob pol 9 v Cerkevskem domu v št. Vidu nad Ljubljano pevske koncerte. Na sporedu bo med drugimi tudi nekaj pesmi, ki bodo prevratno izvajane. Opozorjamo na koncert zlasti vse bližnje pevske zbornice, da privedejo poslušal svoje pevovodje. Vstopnina nizka: od 8 do 2 dinarja. Koniec ob pol 10.

d Opozorjamo cenjene čitatelje, ki bolehalo na boleznih srca, jeter, ledvic, boleznih in ledvičnih kamnih, da uživajo stalno Kadenski Zdravilni vrelec, ki je tudi izborna pijača sam zase ali pomešan s vinom.

n Vsa vojaška pojasnila v katerikoli zadevi dobite proti malenkostnemu plačilu in smatko za odgovor pri Per Francu, Kapetanu v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14.

- Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, ušesu (Hervenschuss) se uporablja naravna »Frazz Josefova« voda s velikim prodrom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala.

Lane Ana, znani Turci, ki je o sebi trdil, da je star 100 let, je umrl. Zdravniški trdijo, da je bil star kvečjemu 111 let. Imel je 7 žena. V zadnjem letu se je hotel vporiti poročiti. Ena izmed njegovih žena je stara 88 let. S svoje ustanovitve je nabral mnogo denarja. Postregel je ljudem, posebno tujcem, ki so željni srečanj.

Iz je pogled z vojaškega podgaolnega Cernay na bližnje gorce v planinah. Na tej gori je pošto stališče 6000 francoskih in nemških vojakov v medni svetovni vojni. Bili so je nastal požar, ki ga opazuje večji francoski častniki.

General Lazarov Cardenas, ki bo po splošnem mnenju izvoljen za predsednika Mehike. Kandidat ga narodna revolucionarna stranka.

„Ogenj“ v slovenskih pregovorih

I. Šatelj.

Ako hiša pogori, dolg na vrat leti.

Ako sosedova hiša gori, pazi na svojo.

Čudo dima, malo ognja.

Da se človek dima nadimi, ognja se ne bo nagel.

Debelejšje bruno tesar tebe, večkrat ogenj krede.

Dostikrat mala iskra naredi velik ogenj.

Iz dima v ogenj.

Iz majhne iskre vstane velik ogenj.

Iskra zažge velik ogenj.

Kdor se dima ne nadimi, ognja se ne bo nagel.

Kjer se kadi, ogenj se dobi.

Ko bi Bog vse bremerce nadenkrat v pekel pahnil, takoj ogenj zaduse.

Levo v jamo, desno v ogenj.

Morje, ogenj in žena (hudožna) tri najgorjača.

Na dve reči posebno pazi: na otroke in na ogenj.

Ne pokrivaš ognja s slamo!

Ne viže se ogenj brez dima (tali: brez drvi).

Ogenj brez podmeta (tudi: brez podpuha, brez podbika) ne gori rad.

Ogenj in slama ne gresta skupaj (tali: ne ostaneta dolgo skupaj).

Ogenj in voda dobro služita, a slabo gospodarita.

Ogenj vsako krevljo zdravja.

Ognja ne gni s slamo, ne s oljem!

Opečen otrok orenj upije.

John Davidson Rockefeller, petrolejski kralj, ki velja za najstarejšega bogataša na svetu, bo 8. julija slavil 60. rojstni dan. Kljub svojemu bogatstvu je vselej živel skromno.

Zemljevid Gorenjske v merilu 1:75.000 (v velikosti 94x50 cm), posrben tako za turiste, kolemarje in avtomobiliste. Sega na južno od Škofje Loke in Hudejuzine ter na severu malo ne do avstrijske meje, na vzhodu od Cerkve in Grinoveca in na zahodu do Mangartove skupine in Krna na italijanski meji. S prodrom ga bode rahli vsi, ki potujejo po naši lepi Gorenjski. Ker je zemljevid risan natančno, obilno in pregledno, bo okras vsaki gorski postojanki, Karavankah, Kamniških planinah ter triglškem pogorju, dalje pisarni, hotelu in gostilu na Gorenjskem. Cena je jako nizka — stane le Din 5. Zatožila ga je Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Pri St. Amandu v Belgiji se na Scheldti ustrelil ogruznatega čolna, ki je odvodno preplaval v morje. Murski velikan tehtal 500 kg.

PO DOMOVINI

Iz zagrebške torbe. (Zagreb.)

Na sv. Petra in Pavla dan, tako je zamislil g. Janez Kalan, ki je bil vedno iznajdljiv, naj imajo tudi Slovenci v Zagrebu svoje žegnanje. V mestu je tako vse drugače kot na deželi, zato pa je naše žegnanje popoldne v cerkvi sv. Frančiška Ksaverkega. No, vse to nas ne moti nič. Saj nam je bil Mahnič, čigar grob je v tej cerkvi, kakor naš Peter-skala. Tako smo v veliki množici pohiteli na njegov grob, da ob njem premislimo in preudarimo, v koliko smo tudi mi vredni njega, mi, ki nas je življenje aliho kot njega zaneslo med brate Hrvate, ki smo kakor njegov testament, ki moramo prav v njegovi šoli preudariti in prav doumeti naše vloge in naloge v tem vrvežu. — Ugotovili smo marsikaj. Lepega vemo marsikaj o sebi povedati, a drugi vedo tudi kaj manj lepega na naš račun. — In tudi to smo pribili, da so madež in sramota tisti, ki se svoje matere sramujejo, ker prav ti tudi svoje brate prodajajo, zato je vsakega dolžnost, da ostane zvest svoj slovenski materi in vsemu, kar ga je ona učila. Tako smo presodili in tako sklenili, da poštem človek ne nosi krinke, marveč pokaže svoj pravi obraz. Nekaj posebnega pri tej naši slovesnosti je bil pa novomašniški blagoslov. Res, kar vse vam imamo mi tu v Zagrebu. Celo slovenske novomašnike. In če ne bomo že imeli novih maš, pa smo vsaj podobice za spomin dobili. To so trije novomašniki-Slovenci, ki so na Petrovo prešli sveto mašništvo od novega zagrebškega nadškofa. Tako so tudi častiti gospodje novomašniki: dr. Martin Povše, Ignac Podkubovek in Franc Rihar s svojo navzočnostjo in z blagoslovom prav lepo povzdignili našo slovesnost. In litanije smo zapeli, da nikoli tako. Kar sedem gospodov je vodilo pobožnost v nabito polni cerkvi. — O, pa je še novic! Od 60 letnice zagrebške univerze na primer. Ja, klobuk doli! Naši slovenski univerzi še brke niso mogle pogrniti, a hrvaška ima že častljivo brado šestdesetletne dobe. — Selimo se! To se pravi: seli se Slovaško prosvetno društvo. Stari prostor, obstoječ iz ene same sobe, nam je postal pre-

tesen, zato smo si poiskali novega, ki ima tri sobe. To novo stanovanje je v Nikoličevi ulici št. 10, I. nadstropje. — Tudi pri Sv. Roku imamo nekaj novega. Dobre duše so oskrbele nov cborij, majhen sicer, a velik dovolj, lep pa kot solnce. Pa še to je novo, da bomo z moško nedeljo poskusili. Drugo v mesecu naj se pokažejo še k prvi maši ob četrta na 6. — V nedeljo je pa romanje. Nekaj tisoč Zagrebčanov se bo vzdignilo k Mariji Bistrici, da pohite romat. V soboto zjutraj že gre procesija iz Zagreba in zvečer pride tja. Vodil bo to romarsko procesijo novi nadškof. Mnogi romarji gredo tja šele v nedeljo s posebnimi vlaki. Vrnejo se pravi romarji peš v ponedeljek zvečer in jih ves Zagreb slovesno sprejme. Tako hodo poromali v nedeljo 8. julija.

Jubilej naše godbe (Mengeš.)

Veliki plakati oznanjajo proslavo petdesetletnice naše godbe s sledečim sporedom: V soboto 7. julija: ob 20 koncert godbe in pevskega zbora na dvorišču g. Stemberger & Mellitzerja v Mengešu. V nedeljo 8. julija: budnica, ob 9.25 sprejem došlih gostov na kolodvoru Jarše-Mengeš, ob 10.55 maša na prostem, ki jo daruje g. stolni dekan dr. Fr. Kimovec, po sv. maši slavnostno zborovanje; ob 14.30 sprevid vseh gostov, društev, narodnih noš, kolesarjev, gasilcev in šolske mladine po trgu Mengeš; ob 17. koncert združenih godb Tržič, Vrhuika, Kamnik. Domače na veseličnem prostoru. Po končanem sprevidu velika vrtna veselica z bogatim srečolovom na vrtu g. Alojza Dornika. Dosadaj je pripravljenih 8 bratskih godb.

Žalosten pogreb. (Lom.)

Prvi pogreb v tem letu smo imeli na sv. Petra in Pavla, a ta toliko bolj žalosten za prizadete in za ves kraj. Pokopan je bil Adamov Janez, lovski čuvaj pri tovarnarjih L. in Andr. Gassnerja. Ko se je v torek 26. junija vračal ponoči iz Tržiča domov, ga je napadel z nožem in nepravilnega smrtno rani in pobil dninar Valentin Meglič. Napadnega lovca so na-

šli v zadnjih zdihih zjutraj v sredo, takoj pa je bil aretiran tudi ubijalec. Ker je videl, da zločina ne bo mogel ekriti, se je sam izdal že ponoči med potjo domov v dveh hišah. Nesrečni ubijalec je maščevalen in nasilen človek. Umorjenega je sovražil, ker ga je po svoji službi ovrval v lovski tatvini. — Jeze, sovraštva in vse hude volje — reši nas o Gospod!

† Anton Rojec. (Št Vid pri Stični.)

V soboto, 30. junija smo imeli v Št. Vidu pri Stični imeniten pogreb. Prostovoljno gasil-društvo iz Doba je spremljalo mrlca. Moški pevski zbor je zapel več žalostink. Moške iz raznih vasi so v obilnem številu prišli k pogrebu vkljub deževnemu vremenu. Pokopali so Antona Rojca, škrabčevega očeta, ki je dočkal 81 let. Bil je zelo razumen mož. Zato so ga skozi 2 poslovanje dobili izvolili za župana nekdanje občine Dob. Ključar podružnične cerkve sv. Petra v Dobu je bil do svoje smrti. Odbornik hranilnice in posojilnice v Št. Vidu je bil od njene ustanovitve l. 1898. Bil je zelo postrjeljiv. Kot izkušen živinorejec je mnogim kmetovalcem pomagal zlasti pri porodih. Naj so ga klicali od pluga ali o polnoči, vedno je rad šel tudi dve uri daleč. V takih krajih, kjer ni živinodravnik, je tak izkušen mož v veliko korist živinorejcem. Zadnja leta je hodil ob polici. Pa to ga ni zadrževalo, da bi ne šel na pomoč, kjer so ga potrebovali. Bog bodi plačnik njegovi duši!

Lepote hiše božje. (Davača)

Domačini in tuji zatrjujejo, da je naša cerkev sedaj tako lepa, da ji daleč naokoli zlega ni para. Ni čuda, saj se je mladi mojster, Fr. Benedičič iz Zelenikov, za nezameno plačilo pošteno potrudil, da je njena notranjost lično prenovljena, kakor bi bila vsa popolnoma nova. Kdor ne verjame, naj pride pogledat!

Velik požar. (Begunje.)

V petek, dne 19. junija pomeči je nenadoma švignil proti nebu plamen iz skednja L. Bonača. Po vasi se je začel klic: Goril in plat zvona je zbudil ljudi, ki so že počivali. Vsi so nemudoma hiteli na pomoč. Niso pa prišli še prvi ljudje do ognja, že se je vnel kozolec, tudi last L. Bonača. Z bliskovito naglico se je ogenj nato

KRIŽEV POT

(Nadatjevanje.)

»Potem sem popolnoma varna,« je rekla in skrila obraz v njegov vrhni plašč. »Veseli me, da sem prišla k tebi, veseli me, da sem bila tako predrzna, da sem poslala danes po tebe, kajti to je najlepši dan vsega mojega življenja. Gilbert, boš zopet čakal, da drugič te pošljem po tebe? Boš skušal priti do mene — iz lastnega nagiba?«

Iznova jo je zaskrbelo in v njenih očeh je bila videti žalost in bojazen.

»Bom skušal — v resnici bom,« je rekel zelo resno.

»Kadarkoli boš poskusil, se ti posreči,« je odgovorila in se pritiskala k njemu. »Rada bi, da bi lahko zaprla oči in tukaj počivala — zdaj, ko to vem.«

»Počivaj, draga, počivaj!«

Iznemada se je v daljavi oglasila trobenta, da se je v čistem, vedrem ozračju razlegala daleč naokoli. Kot izkušen vojak se je Gilbert zgenil in prisluškoval, zadrževal sapo in še vedno pritiskal deklico k sebi.

»Kaj je to?« je vprašala nekoliko prestrašena.

Vnovič se je začel glasni in radostni glas trobente.

»Nič ni,« je rekel. »Požično pojedino imajo in morda napija kraljici in ona njemu.«

»In ona morebiti, dasi nikdo ne ve tega — Toda Beatrika je umolknila in se namehnila. »Nočem izreči tega! Čemu neki tudi?«

Hotela je reči, ako je kraljica komu napila, da je v svojem srcu gotovo napila vodniku akvitsanskemu; in še tesneje se je pritiskala k njemu.

IX. poglavje.

Ves teden je ostala vojska ob prijaznih Meandrovih vodah in Gilbert in Beatrika sta se vsak dan okoli poldneva shajala na istem kraju. Povedala mu je, da ni več videla očeta in mislila, da je odšel iz tabora. Kraljici je bilo znano, da sta se ljubimca shajala, vendar jima ni hotela delati ovir, dasi jo je zelo bolelo, kadar se je spomnila na njuno srečo. Mnogi so marsikaj slabega govorili in pisali o Eleanorji, ki je bila ohola, oblastna ženska in se ni bala niti Boga niti ljudi niti satana; vendar je imela dobro, velikodušno srce in kadar je dala svojo besedo, jo je držala, kolikor je le bilo v njeni moči. Ni hotela poslati po Gilberta niti ga videti, da ne bi omahnila v svojem sklepu, kadar bi se njene oči preveč zagledale vanj. Beatrika je vedela to in je postala pogumnejša.

Predzadnji dan leta se je Gilbert podal h kralju, ki ga je pozval, da naj se s svojo četo iznova poda na pot, jezdi pred ostalo vojsko skozi prelaze proti Ataliji in poišče najbolj varno pot ter o pravem času obvešči vojsko,

če bi se pojavil sovražnik. Ker je bilo očito, da bo zdaj pot bolj nevarna kot doslej, mu je kralj dal dovoljenje, da si izbere med vitezi in vojaki večje število mož. Mimo tega ga je kralj bogato obdaril s najboljšim orožjem in oklepi ter dal njegov ščit po izkušenem Grku nanovo poslikati. Ko je govoril s Gilbertom, je venomer opazoval kraljico, ki je vsa blede sedela v bližini in čitala knjigo; ni ji zaupal; vendar ona ni pogledala Angleža, dokler se ni poslovil. Pred odhodom pa mu je pokimala, mu podala roko, ki jo je poljubil, in mu vsa žalostna gledala v obraz, kakor ne bi upala, da ga še kdaj vidi. Nato je odšel, da se poslovi tudi od Beatrike.

Sešla se je z njim na običajnem mestu ob reki; nista mnogo govorila, ker sta oba bila zelo žalostna. Snela je zlat prstan s prsta in mu ga hotela nataktniti, a bil je premajhen.

»Upala sem, da ga boš lahko nosil,« je rekla razočarana, »saj ga je nosila moja mati.«

Gilbert ga je vzel v roko. Bil je iz zelo čistega zlata in tenak; brez oklevanja ga je prerezal s konico bodala, razklenil in si ga trdno ovil okoli četrtega prsta.

»Nosil ga bom v znamenje najine zveze,« je rekel.

Slovo ji je bilo težko, tudi ona se je, kakor kraljica, zavedala, da ga zdaj čaka vso večje nevarnosti na poti.

»Molila bom za tebe,« je rekla in ga objela. »Bog je dober — upam, da se zopet vrneš k meni.«

razširila na blizu stoječi kozolec in skedenj poslastika L. Brezeca. Nazadnje je pa ogenj zajel še skedenj in kozolec, last Fr. Obreze p. d. Debeveca. Na pomoč so takoj prihiteli domači gasilci, ki pa kljub vsej požrtvovalnosti niso mogli ugasiti ognja. Očečesto jim je bilo tudi gašenje, ker je bila voda v začetku požara zaprta in so jim popokale cevi. Prihiteli so še gasilci iz Cerknice, Dolenje vasi, Unca in Kobiljaka. Reševali so, kar se je rešiti dalo, vendar pa je vseh šest objektov pogorelo do tal. Poleg tega je zgorelo še okrog 35 voz sena, vozovi, brane, razni stroji in mnogo drugega poljskega orodja. Škoda je ogromna in le deloma krita z zavarovalnino.

Novice.

(Mavčiče pri Kranju.)

V nedeljo 15. julija bomo pri nas po skoraj 30 letih zopet imeli novo maso. Pel jo bo g. Jenko Janez z Jame. Posvečen bo na nedeljo 8. julija; popoldne ob pol 5. bo sprejemu v Mavčičah, po sprejemu pa v dvorani slavnostna predstava igre »Črna soleda«. K sprejemu in igri vabimo tudi okolice, da pokažemo, da naše ljudstvo še spoštuje duhovnike. — Ker je igra za to priliko zelo primerna in poleg tega še malo znana, bo prav gotovo vse zadovoljila. Kdor jebral povest z istim naslovom, lahko ve, kako lepa je njena vsebina. — V nedeljo 25. t. m. je stopil v zakonski stan Jaka Jamnik iz Podreče. Družico ji je postal v Zabnici. Vneto je deloval kot Orel, bil je prvi pri ustanovitvi Prosvetnega društva, udeleževal se je pri dramatičnih prireditvah, pri petju in tamburaškem zboru. S svojim humorjem je znal povsod zabavati in potrvati vsak spor. Z njim smo izgubili fanta, ki mu ne bo moč dobiti enakega.

Nesreča in drugo.

(Moravče.)

Še ne dvajset let stara Ivanka Peterka, stanujoča na Gorčici, je obirala češnje, pa je tako nesrečno padla, da so ji napol mrtvi komaj še potekali sv. oči, nakar je umrla. Zapušča žaluznega moža in enega otroka. Že od rane mladosti je sodelovala v naših organizacijah, pri igrah in telovadbi. Naj ji bo Bog milostljiv sodnik! — Kako obeta letina in koliko smo mrve nakosili, ne bom poročal. — Fantje se še vedno pridno zbiramo na sestankih Katoliške akcije. Dekleta se pa oklepajo Mar. kongregacije. Zelo pa pogrešamo prihoditev. Nam je prav hudo, ker ne moremo dati ljudem,

po čimer koprnajo. Prireditve matinskega dne je bila lepa. Dvorana Ljudskega doma je bila tako polna, da je moralo veliko ljudi oditi. — Brawce »Domoljubce prosim, da bolj pridno sodelujejo po glasilu Katoliške akcije za moravsko dekanijo. Našem tistim, katerega v zabavni meseci dobimo v razpisu. Saj stane samo 1 Din, pa toliko lepega pove!

Kres.

(Topole pri Mengin.)

Zaigrali smo kres ob času prenosa sv. relikvij v novo cerkev naših solunskih bratov sv. Cirila in Metoda. Visoko je zaplapolal ogenj ter daleč naokrog razsvetljal okolico. V naših srcih pa se je porodila misel, da sta tako sv. slovanska apostola v drugi polovici 9. stoletja razsvetljevala duše naših prednikov. Ves dan smo predenjali, ali bi, ali ne bi, ker zaradi neprestanega deževja ni bilo moč dobiti v gondo drv. Tedaj pa so nam pristopili na pomoč naši vrli šolarji ter šli od hiše do hiše pobirati suhih butar za kres. Tako smo šele ob osmih zvečer, kljub dežju, nosili butare na ramah in v koših na strmo Plešo, v navdušenju za dobro in lepo stvar. Najlepšo hvalo izrekli smo požrtvovalnim vaščanom, ki so nam darovali suho kurivo. Kres je gorel visoko, trikrat je zagrmel topol in oznanil zaspanim okoliškim vasa, da Topolek praznujemo. Kres je dogoreval, oglašala se je narodna pesem — veselo vriskaje smo se vrnili domov.

Smrt dobre mamiče.

(Trboje.)

V petek, 22. junija je umrla po kratki, mučni bolezni, previdena a sv. zakramenti, dobra mati Marija Nadižar, stara 74 let. Bila je blaga žena, ljubeznivega značaja in dobrega srca. Zapuščila je moža in pet še preskrbljenih otrok in se preselila iz doline solz v večno življenje. Bila je dolgo vrsto let članica ženske Mar. družbe, ki so jo tudi vse spremlile na njeni zadnji poti. Kako priljubljena je bila, je pričel tudi njen pogreb, ki se ga je udeležila množica ljudi. Počivaj v miru, ljuba mamiča, duša Vaša pa naj uživa plačilo v nebeski domovini! Na svidenje nad zvezdami!

Dve proslavi.

(Dol pri Ljubljani.)

Pri nas se živahno gibljemo. Pretekli teden smo imeli kar dve Vidovdanske proslavi. Prvo je priredila tukajšnja šola, v zvezi s sokolskim društvom v sokolski dvorani na Vidov dan po šolski sv. maši. Nastopala je mladina z deklaracijami

in petjem v srbskem in slovenskem jeziku. Govor je imel g. učitelj Andoljšek, ki je uvodoma omenil, da ga je štaz nastopil s predavanjem pred prazno dvorano. Apeliral je na večjo nacionalno zavedenost, da ne doživimo drugega Kosovega pojava. Sicer mu bodi pa v čast in resnici na ljubo povedano, da je razvijal prav lepe mišli tudi o Sloveniji in slovenskem narodu in jeziku. — Drugo vidovdansko slovesnost pa smo priredili v cerkveni dvorani v Dolu na praznik sv. Petra zvečer, kamor smo povabili predstavniške oblasti in vidnejše osebe občine, ki pa se, žal, v večini niso odzvale niti opravičile, dočim se je povabljeni okrajni načelnik za prijazno povabilo zahvalil in opravičil. Častno izjemo je napravil poveljnik orožniške postaje g. Baumkirchner in se celo izrazil, da je bila prireditel prav lepa. Sicer pa je bila udeležba, proti vsemu pričakovanju tako obilna, da smo se čutili dolžne se občimstvu še posebej zahvaliti. Spored je bil srečno izbran; pevci kakor deklaratorji so izborno rešili svojo nalogo. Zlasti pa nam je govornik g. Smeruš iz Ljubljane v skrbno zbranem govoru podal prav lepe misli o Vidovem dnevu, ki ni za nas Slovence nič manj važen kakor za Srbe.

d Banovin. kmetijske-gospodinjstva šola na Mali Loki, p. Velika Loka na Dolenjskem prične dne 15. septembra 1934 novo šolsko leto. Šola je enoletna; med šolskim letom ni nikakih počitnic; učenje stanujejo v zavodu, kjer se vrši tudi pouk. Mesečna oskrbovalnina znaša od 50 do 350 Din. Dekletom, ki ne morejo plačati cele oskrbovalnine, podeljuje banka uprava in okr. kmetijski odbori primerne stipendije. Dekle, ki želi vstopiti, mora biti stara 16 let, popolnoma zdrava, pravno neoporečna; zato naj lastnoročno pisani in s 5 dinarskim kolkom kolkovani prošnji priloži: krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, pravstveno izpričevalo, obvezno pismo staršev ali varuha, da plača stroške šolanja. Prosilke pa, ki žele stipendije, morajo priložiti še: premoženjski izkaz z uradno navedbo zemljiškega davka in gospodarskega stanja staršev ali njih namestnikov. Prošnje je poslati najkasneje do 15. avgusta vodstvu kmetijske-gospodinjstva šole na Mali Loki, p. Velika Loka, kjer se na željo dolo še nadaljnja pojasnila. Prosilke, ki žele znižanja oskrbovalnine, naj vložijo prošnjo preko okrajnih kmetijskih odborov, pri katerih naj istočasno prosijo za stipendijo.

Dolgo časa sta sedela skupaj, ne da bi spregovorila. Ko je prišel čas odhoda s četo, kakor je sodil po solnem, jo je vzdignil in poljubil.

»Z Bogom!« je rekel.

»Še neč je prosila sredi poljubov. »Oj, Gilbert, ne tako kmalu!«

On pa je vedel, da mora oditi; nežno jo je postavil pokonci, kajti bil je že zadnji čas. Ko je odšel, je sedla nazaj na kamen, in ko je prišla normanska strežnica, jo je morala prijeti in držati; nezavest se je je lotevala. Še vedno so mu sledile njene oči, ko je stopal ob reki, dokler ni prišel do ovinka. Tam se je ustavil, ozrl in poljubil prstan, ki mu ga je dala, ter mahal z roko proti njej. Ona pa je pritislila obe roki k ustnicam ter jih razprostrla proti njemu, kakor bi mu hotela tako poslati svoje srce in svojo dušo.

Ko jo odšel, se ji je nebo pomračilo pred očmi, čas je obstal, in ona je vedela, kaj je šlo. Vendar se ni onesvestila, se ni razjokala. Ko pa se je čez čas napotila proti šolom, se je opotekala, da jo je morala strežnica podpirati.

Tako se je Gilbert podal na pot, da po varno in dobro pot za vojsko; s seboj je vzel z dobrimi konji preskrbljene sele, kakor opre. Prvi dan novega leta se je vzdignila vsa vojska in iznova odrinila naprej preko reke, ki jo je prebrodila. Kraljica je po vsej strani hotela s svojimi dvornicami jezdit v prvih vrstah, in tako se je zgodilo, da se je morala vsa vojska ravnati po hitrosti njene čete. Prvi

seli, ki so se vrnili, so sporočili, da je Gilbert došel do gora, ne da bi videl sovražnika. Ko so se drugi dan približali goram in začeli jezdit vkreber, so od daleč opazili človeka, ki je stal poleg drugega, na tleh ležečega, in z dolgo palico odganjal jastreba in jato vranov. Kraljici je srce zastalo ob tem prizoru in vzpodboda je svojega arabea, da se zdriži pred ostalo vojsko naprej, dokler se ni ustavila poleg mrtvega trupla, kjer je spoznala, da obraz ni Gilbertov. Oproda, ki je stražil mrtvega, je povedal, kako je zarana v jutro iznenada prijezdilo z gora kakih petdeset Seldžukov, ki so iz daljave streljali s puščicami na Gilberta in njegovo četo; nato so se zopet obrnili in oddirjali, preden so kristjani utegnili zajahati konje. Edini ta vitez je bil ustreljen, on pa je kot njegov oproda ostal poleg mrtvega, dokler ne bi dospela ostala vojska; ostali so odjezdili dalje ter vzeli s seboj oba konja za primer, ako bi izgubili katerega svojih.

Kraljičin duhovnik je blagoslovil mrtvo vitezovo truplo, ki so ga nato globoko pokopali. Nato so odrinili naprej in korakali vse do poldneva ter se ustavili. Kraljica je od časa do časa ukazala četi dvornic, da so jezile sredi velike vojske, zavarovane na la način od vseh strani. Ona sama pa je v spremstvu Ane iz Aucha še dalje jezila na čelu vojske; tako je namreč bila Gilbertu bližje. Pošiljala je tudi oddelke oglednikov na levo in desno, da bi pravčasno javili, če bi se Seldžuki prikazali; kralj pa je vodil zadnji

del vojske, kjer je bila nevarnost tako vedno prav velika.

Med tem je Gilbert prodiral vedno višje v gore in iskal najboljšega dohoda do prelaza; grškim vodnikom ni zaupal; vzlic temu so se ga bali ter govorili resnico, da si je grški cesar skrivši želel, da bi bila vsa vojska uničena; potem bi se povečala njegova moč v Aziji, moč zapadnih držav bi se pa zmanjšala. Gilbert je zagrozil grškim vodnikom, da bo dal glavo odedekati vsakomur, kdor se bo je zdel sumljiv. Vedno jih je imel sam pred očmi in njegov meč je bil v nožnici vsak čas pripravljen.

Zdaj je prodiral zelo previdno in oprežno; ponoči je izpostavljaj straže in tudi sam je zelo malo spal, da bi jih lahko nadzoroval in se prepiral, da je vse v redu. Ampak Seldžukov ni bilo nikdar ponoči; doslej jih namreč še ni bilo posebno veliko število in ti so se predvsem zanašali na svoje loke podnevi, ko so lahko videli; bali pa so se priti v dotiko z izbranimi vojski francoske armade. Od kar so se prikazali, so jezili kristjani vedno v polni bojni opremi in oklepih, vitezi in vojski ter mladi oprode vsi enako; konje, ki so nosili prtljago, in nekoliko drugih konj so imeli v svoji sredi. Dobri oklepi so bili zelo varni proti puščicam; Gilbert si je samo želel, da bi bil vzel še kakih petdeset izbranih lokestrelecev s seboj, ki bi znali tako dobro meriti in streljati, kot njegov mali hlapec Alrik.

Vsak dan se je vršila kaka praska, kadar se mu je posrečilo, da je v kaki soteski dohl-

Žalostno poglavje našega stoletja

Pred kratkim se je Svet Zveze narodov bavil z vprašanjem trgovine z dekleti in povelil posebnemu odboru nalog da sestavi zadnevno poročilo. Odbor je to delo dovršil in sestavil poročilo, ki vsebuje nič manj kakor 400 strani. Zanimivo je posebno poglavje, ki obravnava trgovino z dekleti v Mandžuriji. Kupčija je v Mandžuriji tako razvita, da presega trgovino z dekleti kakor je cvetela v južni Afriki v najslabših časih. Središče trgovine je mesto Harbin. V Harbinu je vse polno tolp, ki javno trgujejo z dekleti. Dogaja se celo, da izdajajo trgovci celo lastne liste. V teh listih lahko bereš takele oglase: »V našem uradu išče zaposlitve 60 Kitajk in 20 belih deklet.« Ta oglas ne pomeni nič drugega, kakor, da se omenjeno število Kitajk in belih deklet oddaja komurkoli. V prvi vrsti končajo vsa ta dekleta v javnih hišah. Tudi ob belem dnevu koraka po cesti gruča deklet, ki jih stražijo ti izvržki človeške družbe. Gorje dekletu, ki bi se hotelo rešiti in zbežati. Čuvaji, ki so oboroženi takoj streljajo za njimi. Policija se ne meni za te strašne prizore, ker so tolpe dovolj bogate, da jo lahko podkupijo. Kako je trgovina z dekleti razvita v Harbinu, kaže tale dogodek: Francozom v Sanghaju se je zdela sumljiva neka ladja in so jo radi tega zasledili. Na njej so našli 700 belih in rumenih deklet, ki so jih stražili trgovci. To je bil eden izmed tedenskih prevozov, ki so namenjeni harbinskim tverdkam.

Tudi mnogo ruskih deklet zaide v roke teh tolovajev. Tudi te gredo skozi Harbin dalje na Kitajsko. Mnogo ruskih deklet živi po kitajskih pristaniščih, kamor so zašla radi svoje nesrečne usode. Poročilo Zveze narodov ob-

ravnava usodo ruskih deklet na Kitajskem v posebnem poglavju.

Vso strahoto tega nečednega posla nam kažejo cene, za katere se prodaja človeško meso. Že za 50 srebrnih kitajskih dolarjev, ki so danes zelo malo vredni, prodajo rusko izseljenko v kitajske beznice, kjer jih opajajo z opijem. Kadar je enkrat tolpa deklet prodala, je to za vselej izgubljeno. Dekleta gredo iz tako zvanih boljših »hiš« v slabše in tako dalje, dokler nazadnje ne končajo v predmestjih kitajskih pristanišč popolnoma izčrpana.

Odbor, ki je proučil to vprašanje, je stavil Zvezi narodov tudi predloge, kako naj bi se trgovina z dekleti na Daljnem Vzhodu pobilala. Amerika je že dala na razpolago 200.000 dolarjev v ta namen. Trgovci z dekleti se teh ukrepov niso prav nič ustrašili in še vedno nadaljujejo svoj posel. Nedavno so v Harbinu osnovali celo lastno banko.

Delo katoličanov na socialnem polju

Na letošnjem sestanku mednarodne konference dela v švicarski Ženevi, so odposlanci podali številna poročila o socialnem delovanju po vesoljnem svetu.

Posebno tozadevno poročilo govori o delu katoličanov na socialnem polju. Predvsem se spominja delovanje sv. očeta, ki je ponovno izrazil potrebo, da se delavske razmere uredijo na pravični podlagi. Nato imenuje poročilo avstrijske škofo, ki so se odločno zoperstavili velikemu kapitalu in pozvali imejitelje bogastva, da to bogastvo uporabijo za koristi

splošnosti in nazadnje za zaposlitev brezposelnih, zakaj vsak za delo sposoben človek ima pravico do zaposlitve.

V Ameriki je katoliški episkopat vneto sodeloval na socialni preureditvi ameriških razmer. Osnovalec je tudi močno organizacijo »Nacionalno katoliško konferenco« ki mnogo deluje za ozdravitev današnjih težkih družabnih razmer.

V katoliških deželah v Belgiji, Franciji in Švicarski so katoličani osnovali mladinske organizacije, ki hočejo po papeževih navodilih preobraziti današnjo človeško družbo. To organizacijo odločno zametajo gospodarstvo novca, kapitalistično ureditev in gospodarski liberalizem. V Franciji prirejajo socialne tedne, istotako v Holandiji in Belgiji. Na vseh teh prireditvah razpravljajo katoličani o modernih socialnih vprašanjih na osnovi papeževih poslanic.

Na Španskem je bil na zamisel škofov tečaj, ki se ga je udeležilo 1500 dijakov, profesorjev delavcev, obrtnikov, kjer so razpravljali o gospodarski krizi, o agrarnem vprašanju, o srednjem stanu itd. Tudi na Poljskem so priredili socialni teden, na katerem je sodelovala v velikem številu katoliška mladina. Povsod v Franciji ustanavljajo socialna tajništva, ki dajejo dobre smernice za socialno delo.

Dva strokovnjaka sta zidala visoko gori na tovarniškem dimniku. »Poglej, poglej,« pravi eden, »tam spodaj pa pelje reševalni avto.« — »Na, to pa rečem, kako gre danes vse hitro.« — »Kaj hočeš s tem reči?« — Pred petimi minutami mi je padlo kladivo v globočino, zdaj so pa že z rešilnim vozom tu.«

Profesor: »Natakar, poiščite mi moj klobuk.«

Natakar: »Saj ga imate na glavi, gospod profesor.«

Profesor: »A tako, potem pa hvala, ni se treba truditi, ga bom že sam poiskal.«

tel urne Seldžuke. Bežali so vedno, kadar so le mogli; kadar so jih pa kristjani dohiteli in ustavili, so se divje obrnili in borili kakor levi, vmes pa vpili svoj bojni klic: »Hurrr! Hurrr!« kar pomeni v tatarskem jeziku: »Ubijaj! Ubijaj!«

Kristjani so jih pogosto pobijali, ker so bili močnejši in boljše oboroženi. Gilbert je bil vedno med prvimi. Neki dan, ko je najsilnejši hrust seldžuke čete jezdil naravnost proti njemu, sukal zakrivljeni meč in klical bojni klic, mu je Gilbert z enim udarcem odsekal roko, da je odletela po tleh, še vedno držeč orožje. Gilbert se je na ves glas zasmejal ter oponašal bojni klic nevernikov.

»Hurrr! Hurra!« je klical, ko je oddrvel naprej. Njegovi tovariši so povzeli ta njegov klic ter oponašali sovraznike; tisto jutro jim niti eden ni utekel; pobili so vse razen enega in se polastili njihovih konj, kolikor jih je ostalo živih. Izza tistega časa so kristjani začeli uporabljati bojni klic »Hurra!« Kadar danes vojaki vzklíkajo: »Hura kralj!« ne vedo, da kličejo: »Kolji za kralja!«

Gilbert je spoznal, da je bil kraj, kjer se je to zgodilo, zelo nevaren, dasi je bil dohod širok in lep in preko široke doline, na kateri je bilo nekoliko pastirskih koč in travé in vode. Zaradi tega se je urno vrnil, ko je bilo klanje končano, zgrabil načelnika grških kačipotov za vrat, mu tiščal glavo v prednji del sedla ter mu ukazal, da mu pokaže boljšo pot, ako hoče še dalje nositi glavo na ramah.

»Gospod, druge poti ni,« je vzklíknil človek ves prestrašen.

»Pa dobro,« je odgovoril Gilbert ter potegnul svoj še ves krvavi meč. »Ako ni druge poti, te ne potrebujem več.«

Ko je Grk slišal rožljanje meča, je začel prestrašen vpiti ter klicati, da ve še za drugo pot. Zaradi tega so jezdili nazaj do vhoda v dolino, kjer jih je vodnik vodil med drevjem po strmi stezi v kreber; ko je bilo konec drevja, so dospeli do skalovitega, pustega grebena; vendar so še vedno lahko jezdili, dasi je bila pot zelo slaba in težavna. Ko so čez tri ure dospeli do vrha, je Gilbert spoznal, da je bil na pravem prelazu, ki je bil širok in raven in se vijugal med skalovjem, kjer niti koza ne bi mogla zastaviti noge, niz dol do travnatih obronkov. Jezdil je še nekoliko dalje in došel na zelo strmo stezo, ki se je nazaj zavijala okoli najvišjega vrhunca. Kmalu je zagledal spodaj majhno široko dolino, pri kateri je vodila ozka pot nizdol do onega prijaznega kraja, kjer je bil najprvo jezdil. Uvidel je, da bi tam majhna vojska v zasedi lahko uničila veliko armado. Prav razločno je videl Seldžuke, ki so ležali dole, kakor so bili padli, in od blizu in daleč so se zbirali jastrebi in vrani, ki so dan za dnevom sledili njegovim poti.

Odjezdil je nazaj k vojakom, vodnika pa je gnal pred seboj; ta se je vedno bal za svoje življenje in se zibal v sedlu, kakor bi bil pijan. Toda Gilbert je dobro vedel, da more dobiti človeka, ki ga je ostrašil do smrti, za vse kar hoče; prizanesel mu je, hkratu pa zagrozil, da mu odseka roko, iztakne oči ter ga pusti takega ležati med skalovjem, ako bi še

kdaž poskusil spelljati vojsko na napačno pot. Nato je poslal deset mož nazaj do vojske, da bi jo drugi vodili; sam pa je nameraval ostati na prelazu toliko časa, dokler ne bi zagledal prvih čet. Naročil je selom, da naj sporoče kralju, da naj nikakor ne hodi po široki dolini, dasi je videti tako lepa in odprta.

Seldžuki, na katere je bil zjutraj nameril, so razen enega mladega moža vsi obležali na bojišču. Na drugi strani prelaza pa jih je čakalo kakih pet tisoč drugih, ki so se skrivali med skalovjem. Mladenič, ki se mu je posrečilo uteči, se je srečno vrnil do njih ter jim povedal, kaj se je bilo zgodilo in da pride v dveh, treh dneh cela francoska vojska po tisti poti. Seldžuki so zaradi tega zajahali konje, odjezdili proti oni dolini in se poskrili v zasedi; dvesto jih je pa odšlo v dolino samo, kjer so se poskrili med drevjem tam, kjer se je začnela strma pot, ki je bila prava. Dobro so poznali gorovje in so se samo bali, da ne bi Belil zlodej, kakor so imenovali Gilberta, spoznal svojo napako, izbral pravo pot v prelaz in tako rešil cele vojske; bali so se tega tem bolj, ker je na strmem grebenu dvesto izbranih lakostrelcev z dovoljno zalogo puškic lahko zadržavalo vso mogočno vojsko. Tako je minula noč in Gilbert je imel mir. Vendar je čakala vojsko velika nevarnost, dasi so Gilbertovi seli srečno dospeli v glavni tabor in še pred nočjo sporočili kralju njegovo naročilo.

V vsako hišo Domoljuba!

RDEČA NEVARNOST

(Nadaljevanje.)

Vse to je moralo nujno dovesti do njenega prav izjemnega značaja: do najstrožje discipliniranosti in slepega fanatizma njenih pristašev. Ona ni nikoli iskala nobenih stikov z drugimi socialističnimi skupinami in Lenin je v tem pogledu vedno hodil čisto svoja pota, obdan le od majhne skupine brezpogojno udanih poklicnih revolucionarjev. Res je, da je imel vedno za seboj tudi del ruskega proletarijata, toda v dilno vlogo med njim je zavzel šele v revolucionarni vihri in jo obdržal le z najstrožjo disciplino pristašev, s pomočjo nasilja in državne oblasti. Zato je stranka tudi vedno odklanjala demokratična načela in stremela le za tem, da se čim prej in s kakršnikoli sredstvi polasti oblasti. Iz navedenih razlogov je Lenin tudi odločno odklanjal, da bi dobile delavske strokovne in zadrugne organizacije kak močnejši vpliv v stranki in v državi, kajti vedno je zastopal načelo, naj bodo te le poslušna pripraga stranke. Vse, ki so se v tem pogledu zavzemali za večji vpliv delavstva, je znal hitro izlepa ali izgrda odstraniti in onemogočiti. Sicer je vedno in ob vsaki priliki poudarjal izključno delavski značaj svoje stranke, toda na drugi strani je tudi sam dejal, da bi delavstvo brez izobraženstva nikoli ne bilo prišlo do pravega socializma, kajti nositeljca resnične socialne zavesti more biti le izobraženo.

Niti v lastnih strankinih vrstah torej ne trpi boljše vizez najmanjše demokracije. Ko je to zahteval Trocki, so ga postavili strankini voditelji hitro na hladno in ga kratkoma izgnali iz države, manj pomembni pa obžalujejo svojo neprevidnost v ječah in v Sibiriji. Vsa notranja organizacija stranke je urejena tako, da so njeni voditelji vsak trenutno neomejen gospodarji vseh strankinih ustanov, če se pa kjerkoli in kadarkoli pojavi kako samostojno mišljenje, ki je voditeljem neprijetno ali celo rahel odpor, mu znajo hitro zaviti vrat. Zato tudi neprestano ališimo o izključitvah, izgnanstvih in zaporih celo odličnih boljševiskih voditeljev. Brezdušni strankini stroj, ki ceni in more uporabljati le slepe in brezpogojno udane pristaše, je zato najprej in kar po vrsti zmel vse tiste izobražence, ki so sicer soustvarjali današnjo strankino moč, a so pri tem o posameznih vprašanih vendarle ohranili tudi lastne nazore. Stranka odklanja nosilce kakršnihkoli novih idej, ker sploh odklanja vsake nove ideje, temveč zira le gospodarske in politične organizatorje za uresničenje starih, to je marksistično komunističnih. V tem je njena moč in tudi njena slabost. Ona sploh nič več ne misli in ne išče, temveč le s strastno naglico in železno doslednostjo dela.

Vsa ta njena miselnost je izražena že v njeni organizaciji. Zgrajena je na krajevne organizacije ali tako zvane celice, ki so organizirane po vseh mestih, vaseh, tovarnah, večjih uradih, šolah itd. Dne 1. aprila 1. 1926 je bilo po vsej Rusiji 31.219 takih celic, katerih člani morajo biti le redno in po skrbnem pretresu sprejeti komunisti. Za zanesljivost novega člana, ki je prošil za sprejem v celico, sta morala doslej jamčiti vsaj dva stara člana, toda na zadnjem kongresu meseca januarja 1. 1934 je bil sprejem še tako poostren (za nekaj mesecev

celo popolnoma ustavljen), da morajo za novospregajeta delavca jamčiti vsaj trije, a za pripadnika drugih poklicev vsaj pet članov, ki so v stranki že najmanj po deset let. Tako je skoro popolnoma nemogoče, da bi se utihotali v stranko kdo, ki ni res do kosti prepojen s strankino miselnostjo. Da ima pa stranka vendarle vedno zadostno število naraščaja, skrbje njene mladinske organizacije. Razen tega so uvedli 1. 1923 še organizacijo »kandidatov« za sprejem v stranko. Ti kandidati so združeni v posebne skupine, 1. 1926 jih je bilo 1790 in preizkusna doba v njih traja več let. Končno so 1. 1933 osnovali še posebno organizacijo »simpatizerjev« s stranki, ki tvorijo nekak naraščaj za kandidate. Oboji, kandidati in simpatizerji stranke, imajo vse dolžnosti, a nobenih pravic rednih članov.

Ze iz tega je razvidno, da je sprejem v stranko nekako izredno odlikovanje in milost, ki so je deležni le res izbrani in v vsakem pogledu brezpogojno zanesljivi. Stranka zato v marših sledi kakemu strogu muverskemu redu, njeni člani so nekako moderno rusko plemstvo in strankina rdeča legitimacija ima vprav čarobno moč. Zato pa zahteva stranka od teh svojih »tovarišev« (sodrugov) in »partijcev« (strankinih članov) tudi neprimerno več nego od ostalih državljanov. Biti morajo fanatično udani stranki, skrajno požrtvovalni za strankine cilje in neumorno delavni, kajti le od tega zavisi absolutna nadoblast te neznanne manjšine nad ogromnimi množicami drugih državljanov. Velika večina komunistov tudi res živi jako skromno (jako veliko je n. pr. abstinentov) kajti mesečni zaslužek člana VKP 1. 1928 n. pr. ni smel presegati 275 rubljev (strankin maksimum), kar je zaslužil več, je šlo za strankine in dobrodelne namene, a komunistični inženjerji, tovarniški ravnatelji i. dr. imajo sploh izdatno manjšo plačo nego nekomunistični. Razni prestopki in zločini se kaznujejo pri komunistih mnogo strožje kot pri drugih državljanih, kar vse služi stranki na zunaj le v reklamo, na znotraj pa ustvarja neko lastno strankino uravnost. Seveda imajo pa na drugi strani člani tudi ugodnosti, ki jih ostro ločijo od ostalih ljudskih množic.

Kljub temu, da je že vstop v stranko tako težak, pa ona tudi budno pazi, da so njeni člani stalno na višini svojih nalog in da se ne vgnezdijo v stranko kakršnoli mahendravost. V to svrhu ji služijo neprestano »čiščenja« stranke. Razen ponovnih velikih »političnih čiščenj«, o katerih bomo še govorili, vsako leto izključi tisoče članov, ki se kakorkoli pregreše. Tako je bilo n. pr. že 1. 1921 na izrečno Leninovo zahtevo izključenih 200.000 članov, 1. 1922 nadaljnih 36.000 članov, 1. 1923 zopet 25.500 članov itd., razen tega se pa vsako leto ogne izključenju na tisoče članov s »prostovoljnimi izstopi«. Jako zanimivo je pogledati vzroke izključitev. Tako je bilo n. pr. od 1. III. 1921 do 28. II. 1922 izključenih skupno 72.000 članov in sicer zaradi:

zločinskih dejanj	11.502
prelomitve strankine discipline	23.728
neprimernega obnašanja	27.335

itd.

Med »neprimerno obnašanjem« nevredno komunizma, prišteva stranka stremuštvo, pijanstvo, surovost, meščanski način življenja in — izpolnjevanje verskih dolžnosti. Samo zaradi zadnjega je bilo v navedeni dobi izključenih 3013 članov.

RAZNO

Sredli junija je minilo 10 let, odkar je bil od italijanskih fašistov umoren socialistični pravik in poslanec italijan. parlamenta Matteotti.

Kako pa pri nas? Po podatkih Osrednjega urada za zavarovanje delavcev je bilo zavarovanih delavcev in nameščencev v aprilu t. l. 535.152, torej za 18.627 več kot isti mesec lanskega leta in za 12.082 več kot v marcu letos. Povprečna zavarovana mezda pa je znašala 2233 Din, t. j. 1,26 Din manj kot lanske leto. Dnevni manjši zažitek znaša 650.000 Din, na leto pa 195 milijonov dinarjev. Padanje brezposelnosti v zvezi z zniževanjem mezd in plač — lahko opazimo skoro po vseh državah. To so strahotna dejstva, ki nam kažejo, da je sodobni gospodarski red zasel v razgato, iz katere se po sedanjih načelih ne more izotati. Vsak ukrep, ki naj bi prinesel težko pričakovano rešitev za zrušeno gospodarstvo, povzroči še večji nered in rodi še večje zlo.

Nalezljiva bolezen. V vprašanju na jugoslovanskega ministra g. Ulanovskega je navedel poslanec Mita Dimitrijevič, da 850 delavcev v rudniku »Bogovina«, ki je dan zasebnikom v izkoriščenju, že 5 mesecev ni prejelo plače in da jim rednik samo na plačah dolguje 1.300.000 Din.

Zakon o socialnem zavarovanju vseh ameriških državljanov in njih rodbin je predložil parlamentu ameriški državni predsednik Roosevelt. V Zedinjenih državah doslej niso imeli javnega socialnega zavarovanja, razen prvih početkov v nekaterih državah. Rarna zavarovanja so bila le uspeh zasebnih zamilj. Sedanja socialna kriza je prisilila predsednika republike, da stavi tozadevni predlog, ki je danes nujnost ne le v Ameriki, ampak tudi po vseh drugih deželah.

2 milijona 300 tisoč lavodov angleškega delavskega lista »Daily Herald« prodajo vsak dan.

44 urni tedni ob nezmanjšani plači so uvedli v Dollfussovi Avstriji.

Morda ne veš,

da je 80% vseh motornih koles na svetu v Evropi in sicer v Nemčiji 761.000, na Angleskem 640.000, v Franciji 479.000 in v Italiji 96.000; da imajo na Angleskem 1002 bolnišnici s 75.186 posteljami. Lani so zdravili v njih nad 1 milijon bolnikov, 3 milijonov je bilo pa takih, ki so iskali le ambulantnega zdravljenja. Od tega števila jih ima samo mesto London 142, ki so imele lani 862 milijonov dinarjev dohodkov;

da računajo na eno milijardo dolarjev škodo, ki jo povzroča vsako leto vlomilci, tatovi in požigalci v Ameriki;

da so iz nizozemske radio postaje prenašali v svojo kolonijo v Zapadni Indiji vsebino knjige s 36.000 besedami. Štirje napovedovalci so govorili vsak po sedem ur;

da je v angleški trgovski mornarici brezposelnih več kot 1000 oficirjev in 45.000 mornarjev, 732 trgovskih parnikov pa čaka v raznih pristaniščih boljnih časov;

da ima slabo in deževno vreme za mesta veliko koristi v zdravstvenem oziru, ker uniči veliko nesnage in navlake, kjer »kotijo« nezljive bolezni;

da je med mladoostnimi tatovi najti fantiče, ki vamljajo najraje v družbi svojih pajdašev, ženske pa »delajo« večinoma na svojo roko;

da je edina tiskana knjiga, ki jo imajo Eskimi na Labradorju, evangelij;

da je na Angleskem 6 milijonov žolobovznih otrok. Od teh aprejema vsak dan v šoli mleko nad 800.000;

da je možki povprečno 14 centimetrov večji od ženske in do 15 kg težji. 90% je močnejših in 70% bolj gibčnih kot povprečna ženska. Nasprotno pa ženske bolj slišijo in jezik jim je bolj gibčen;

da ima svetloba kresnice leti vpliv na fotografsko ploščo, kot Röntgenovi žarki;

da je prezident Roosevelt prejel v prvem letu svojega vladanja 22.000 brzojav ter 1 in tričetrt milijona pisem;

DROBTINE

Leseni konjiček prevrnil vlak. Blizu postaje Stantz v Avstriji se je ob železniški progi igral 10letni deček. V svoji razigranosti je postavil svojega lesenega konjička na železniški tir in odšel. Kmalu na to je pridiral osebni vlak, kojega je leseni konjiček vrgel s tira. Pri tem so bile štiri osebe ranjene in promet je bil zaradi nesreče na tej progi za več ur ustavljen.

Nad 400 let star običaj. V bavarskem mestecu Kotzing, oblažajo že od leta 1512 nenačuden, včasih binkoštni običaj. Po ulicah mesta jezdi trop jezdecov s križem in vencem v roki. Ko prejezdijo vse ulice, se ustavijo pred hišo mladeniča, ki slovi za najbolj poštenega v vsem mestu. Temu izroči potem duhovnik venec, katerega so nosili poprej v procesiji.

Draga znamka. Te dni je bila prodana znamka za 9000 dolarjev. To visoko vrednost pa je dobila na sledeči način: Poštni uravnik v Baltimoru je leta 1845 naslikal na pisemskem omotu znamko za 10 centov, ker ni imel tisti hip nobene znamke pri roki. Pač ni slutil mož, da bo 90 let kasneje rodila ta znamka zlate sardove. — Angleški igralec Wester, kateremu je bilo pismo namenjeno, je kuverto prodal nekemu angleškemu škofu, velikemu ljubitelju znamk. Po njegovi smrti pa je vse to podedoval njegov nečak iz Kanade, ki je z ljubeznijo čuval zbirko. Ko ga pa nekega dne ni bilo doma, je njegova tačca vso zbirko prodala za 200 dolarjev. Seveda je sodnijskim potom dobil vse znamke nazaj in za to samo naslikano znamko prejel 9000 dolarjev.

Letalo s spreminljivimi krili. Na berlinskem letališču so prvič preizkusili letalo s spreminljivimi krili, katero je izdelal profesor Schmeidler iz Vratislave. Pri tem letalu lahko med letom spreminja krila, in sicer da jih po potrebi veča, ali manjša, kakor pač potreba nanesa, kar je posebno važno pri dviganju ali padanju s takimi krili se bodo lahko tudi večja letala lahko kretala na manjših letališčih.

Top zoper vlomilce. Berlinsko policijsko ravnanje pripravilo meščanom novo sredstvo zoper vedno nevarnejše vlomilce. Policija brezplačno posoja ta pripomočki vsem lastnikom stanovanj, ki so čez dan odsotni, ali ko o poštehtekah zapuste mesto za več dni. Taka začasno prazna stanovanja se opremijo s topičem, ki se lahko plača v obrokih. Navadno se postavi v veži in je po električnem vodu zvezan s pragom ali ključavnico. Če poskuša tat odpreti vrata ali stopi na prag, sproži topič glasilni strel, ki mora prebuditi vso hišo. Če bi bila hiša morda prazna ali na samem in bi prestopili vlomilci ključ strelu prag, jih omami v veži in podre na tla plin, ki poplavi stanovanje po strelu. Ta plin ni posebno nevaren in se polagoma razkida v zrak, ko se odpro prostori. A vendar zahteva to več ur, zato je brezpogojno prepreči vlomilec načrte. Najbrž si bodo poslej nabavili vlomilec primerne plinske maske.

Značilni znamenji. Italijanski fasiistični vodja Mussolini, ki je znan po svojih govorih, s katerimi obrača mladino na svojo stran, je nedavno imel govor na vsučiliščnike. Med navdušenim govorom, s katerim jim je razlagal faziizem, jim je v govoru večkrat pokazal puško in knjigo kot prispodobno pravih vsučiliščnikov-fasiistov.

Kako so nekdanj mislili o kopanju. Ko je londonski župan l. 1812 zaprosil magistrat, da mu postavi kopalno kad, so njegovo prošnjo zavrnili z naslednjo utemeljitvijo: Doselej se ni še noben župan pritožil zaradi nedostajanja kopalne kadi. Če se hoče sedanji župan s svojo družino kopati, naj to stori na svoje stroške. Šele ko si je lord John Russell kot prvi Londončan omislil kopalnico, je prišel čas, da so z njo postregli tudi londonskemu županu. Prva kopalnica v Londonu je bila redkost, ki so jo ljudje prihajali ogledovat ob blizu in daleč, med njimi tudi neki American Adam Thompson, ki si je dal nekaj podobnega napraviti potem doma. Zanimivo je, da so zdravniki tistega časa sodili o kopanju takole: Če se bo luksuz kopanja razširil v široke kroge, ni drugega pričakovati nego pogostejše primere revmatizma, mrzlice in pljučnice!

Očelom v pozdrav

Nedavno smo praznovali v Jugoslaviji »Materinski dan«. V Ameriki prirejajo pa že tudi »Očetovske dneve« in sicer vsako leto 10. junija. Dokaz temu je sledeča prigodnica našega ameriškega pesnika-rofaka:

O, če mogel bi zložiti
pesnikovo primerno,
z isto srce če ganiti
mogel vsako verno.

Pesem pesni vseh bi zložil,
dragi mi očetje
Vam v poklon bi jo predložil,
dobro že za petje.

Pa zapel ves svet bi glasno
pesem to s pozdravi,
da bi s tem pokazal jasno,
da časti Vas, slavi.

Za družine Vi skrbite,
mučite se dnevno,
za naš kruhek Vi trpite,
radi in pohlevno.

Truden vlad napora, dela,
marsikteri oče
pade, — smrti ga reši bela, —
vzame mu težkoče.

Plačo, svetlo nemogoče
Vam je dati pravo,
pa zato nebeški Oče
Vam bo kronal glavo.

Vam pa, ki Vas zemlja krije
rešene trpljenja,
naj nebeško soince sijel
Z Bogom, — do vstajenja!

Ivan Zupan.

ZA KRATEK ČAS

Sin bogatega plemiča se je zaročil s hinksko igralko. Njegovi starši so se silno upirali in končno je bilo sklenjeno, da poskusijo z odkupnino. K igralki je prišel brat zaročenca, da se pogaja z njo, ki je bila sprva silno užaljena in ni marala o kaki poravnavi ničesar slišati. Končno se je pa vendar sprijaznila s ponudbo, seveda le, če bo vsota dosti visoka. Ko je imela denar na varnem v žepu je vzela iz predala kup fotografij ter dejala napram posredovalcu: »Kateri izmed teh pa je vaš brat?

Neki starejši gospod se je nastanil v manjšem hotelu na Gorenjskem ter s skrbjo spraševal gospodarja, če je dotični kraj zdrav. »Zdravi? Če je zdrav naš kraj?« se je razkoračil oštr. »Poslušajte, kaj vam povem. Lani je bil pri nas neki tnjec, katerega so takorekoč na nosilnici prinesli sem. Čez 14 dni je bil pa tako zdrav, da je pobegnil sam in sicer tako hitro, da še računa ni utegnil poravnati.«

»Mihec, ali ti je teknila pogača, ki sem ti jo dala v šolo?« je vprašala mati svojega sinčka, ko je prišel domov.
»Podaril sem jo učiteljici.«
»To je pa zelo lepo od tebe Ali pa je gospodična pogačo tudi pojedla?«
»Najbrže da jo je, ker jo zadnjo uro ni bilo več v razred.«

Odlikovanje. »Zakaj ste dobili tri odlikovanja?« so vprašali starejšega narodnega delavca.
»Tretje odlikovanje sem dobil, ker sem imel že dva reda. Drugo odlikovanje zato, ker sem že imel eno, in prvo, ker nisem še nobenega imel.« je odkritosrčno odgovoril.

RADIO

PROGRAM RADIO LJUBLJANA

od 5. do 12. julija 1934.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče 12.45 Poročila 18 Plošče. — Četrtek, 5. julija: 18 Kresovanje v planinah 18.30 Radijski orkester 19 Plošče po željah 19.30 Filozofsko predavanje 20 Prenos iz Beograda 22 Cas, poročila, lahka glasba. — Petek, 6. julija: 18 Radijski orkester 18.30 Izleti za nedeljo 19 Radijski orkester 19.30 O potrebi skavtizma 20 Prenos iz Zagreba 22 Cas, poročila, lahka glasba. — Sobota, 7. julija: 18 Slovenske narodne na ploščah 18.30 Intervju z napovedovalcem 19 Primorska ura 19.30 Znanjopolitični pregled 20 Vokalni koncert in citre 21 Radijski orkester 22 Cas, poročila, lahka glasba. — Nedelja, 8. julija: 8.15 Poročila 8.30 Gimnastika 9 Vseko predavanje 9.30 Trbovlje 10 Prenos iz stolnice 11 Radijski orkester 12 Cas, plošče 16 Standardizacija kmetijskih pridelkov 16.30 »Jurij Kozjak, zvočna igra 17.30 Slovenske narodne na ploščah 20 Schumannovi dueti 20.45 Radijski orkester 22 Cas, poročila, valčki. — Ponedeljek, 9. julija: 18 Alkoholizem in brezalkoholne sadne pijače 18.30 Janičarji 19 Radijski orkester 19.30 Zdravniška ura 20 Sonetni večer 21 Narodne 21.30 Radijski orkester 22 Cas, poročila, lahka glasba. — Torek, 10. julija: 18 Otroški kotiček 18.30 Malo šare za naše male 19.30 Med prodajalci in nakupovalci na ljubljanske trgu 20 Mozartova ura 21 Radio orkester 22.15 Cas, poročila 22.30 angleške plošče. — Sreda, 11. julija: 18 Komorna glasba 18.30 O verstvih 19 Radijski orkester 19.30 Literarna ura 20 Vijoliški koncert 20.45 Ravnik: Segvidle, ciklus za tenor solo 21.30 Oklet »Ljubljanskega Zvonca« 22 Cas, poročila lahka glasba.

Mali oglasnik

Venska drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitve ali prodajajo svoje pridelke ali istojo poslov osiroma obrtniki pomočnike ali vajencev in narobe.

Starajši dijak

bi žel rad delat za oskrbo na kmetu. Nalogo v upravi »Domoljuba« pod št. 7400.

Posnemalniki

dobro ohranjen, kupim. Pintar Fr., Sv. Duh pri Škofji Loki.

Bepeli dobro ohranjen se proda. — Obrlje št. 10, p. Moste pri Ljubljani.

Pastirja od 14—16 let, sprejem. Plifter Jože, Dragomer št. 12, Brezovica.

Sodavičarsko obrt

dobrodošlo brez konkurence prodam po nizki ceni Franc Drenovšek ml. — Raka.

Nudimo Vam za majhen denar dobra oblačila. A Presker, Sv. Petra cesta 14.

Veliki zaslužek

brez lastnega kapitala nudimo vaskomur, posebno na deželi. Dopise z. znamko za odgovor nasloviti na: Persson, Ljubljana, poštni predal 307.

Dehle 15—18 let stare za kmetaka dela sprejme Franc Porenta, Štepanja vas št. 47.

Kovačnica vzame v najem podkovaki in vozni kovač. Naslov v upravi lista pod št. 7266.

Poročiti se želi

30 leten, samostojen posestnik in gostilničar z deželo v bližini mesta s pošteno in dobroosredno mladenko, najrajši kmetijskega stanu, ki ima veselje do gostilne in kmetije, s primerno doto. Le resne ponudbe s sliko, poslati pod »Značajna« št. 7444.

Nekoč je živila žena, ki ni nikdar vprašala svojega moža, če je že pred njo katero drugo rad imel. Njeno ime je bilo — Eva.

Profesor v restavraciji je vrnil natakarju račun: »Ta, pojdi-te nazaj v klop in napravite nalogo še enkrat.«

Stare zapuščene rane na nogah (nalez. eruzi) **zanesljivo in hitro zaceli „Fitonin“** od naših zdravnikov in zdravstvenih institucij vsestransko preiskano sredstvo. Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 stekl. 50 Din. Poščno knjižico št. 17 pošlje brezplačno »Fiton« dr. z. o. z., Zagreb 1-78. Reg. pod šp. br. 1281 od 28. VI. 1933.

Psalm

Hvalite Gospoda, hvalite Ga vsi državni-ki! Ker on je državam začetek in konec.

Hvalite Gospoda vsi voditelji! Ker brez Njega bi v temo vodili.

Hvalite Gospoda vsi učitelji in vzgojitelji! Ker On je vaš božji brat na oltarju.

Hvalite Gospoda vsi, ki ste lačni in žejni pravice! Zakaj On je sonce pravice.

Hvalite Gospoda vsi oznanjevalci lepših dni! Ker le v Njem je resnica Lepote.

Hvalite Gospoda vsi narodi! Ker tudi On je ljubil ubogo zemljo palestinsko.

Hvalite Gospoda vsi, ki odhajate, in vsi, ki prihajate. Zakaj On je edina resnična vsebina življenja! Hvalite Ga v podobi kruha skritega.

Izreki Primskovega gospoda

Tožite, da so slabi časi. Časi se niso spre-menili, spremenili ste se le vi.

Če greš na rajbo, moli desetkrat, če se pa ženš, moli stokrat, pa bo morda še premalo.

Pijanec je tak: če bi mu eden vse dolgove plačal, bi še isti večer zapil 50 Din od samega veselja.

Hm, pravijo, da je strah. Strahu ni, bati se je le hudobnih ljudi.

BRINJE prvovrstne kakovosti nudi najceneje

FRANC POGAČNIK d. s. s. l., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 67, nasproti mitnice.

Flejarca: »Saj sem rekla. Samoumor. Pra-vijo, da je bil v denarnih težkočah.«

Graparca: »Neumnost. Moj mož je vsak po-nedeljek v denarnih težkočah.«

Pravo Sedaj

Prava uteha za živčno bolne!

Tako nenadno izpremembo v prav za prav kratkem času - že v nekaj tednih

povzroči samo naše preizkušeno redilno sredstvo.

Brezplačno in poštalne prosto pošljemo vsem, ki se obrnejo na nas, obširno razpravo o tem redilnem sredstvu.

Število onih, ki so poslušali naše nasvete in se na ta način rešili svoje bolezni, je izredno veliko

Pišite še danes na spodaj navedeni naslov:

Poštno zbiralno mesto:

Ernst Pasterneck Berlin S. O.

Michaelkirchplatz 13. Abt. 124.

Odkod ime Kanada. Vse države imajo imo-na, katera segajo globlje v zgodovino in imajo večidel rešen izvor. Kanada pa izvira iz ovr-tipa. Ko so Španci in Portugalci jadrali v dol-obale Severne Amerike proti severu, so dospeli do puste in skalovite obale. Tedaj je zaklical neki mornar kapitanu: »Tu ni ničesar! Ni po-meni v portugalskem jeziku nada, a tu - ka-Torej: Ka-nada! To ime je ohranila na novo odkrita zemlja do danes.

DOLŽNIKI!

Pristopajte k gospodarski zadrugi „ZASČITA“ v Ljubljani, Masarykova cesta 14/II, ki vam uspešno pomaga urediti vaše dolgove, posreduje najceneje pri vseh vaših upnikih in pri oblastih.

Kmetom urejuje vse zadeve po uredbi o zaščiti kmetov in posreduje glede nezakonitih dolgov.

Ne odlašajte več s pristopom!

Doživljaji davčnega iztirjevalca. V neki va-sici blizu Cluja na Romunskem je doživel neki romunski davčni iztirjevalec pred dnevi nepri-jetno reč. Po nalogu davkarje je prišel, da bi zarubil kmete, ki niso plačali zaostalih davkov. Kmetje ga niso hoteli priznati. Najprej so ga slekli do gola, nato pa so ga olepili z rube-nimi oblati. Ob splošnem zaničevanju so ga na-to pogнали iz vasi, še prej pa so ga našlihi, kar si bo gotovo zapomnil za vse življenje.

Stibernik: »Kaj pa je z onim človekom tam, ali ti je mar dolžan?«

Dobernik: »Dolžan mi ni, ampak rad bi mi bil.«

»Ali lahko pomerim ono obleko v izložbe nem oknu?«

»To ne bo mogoče, morali boste v sobo tan zadaje.«

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registr. zadruga z neom. zavezo

Miklošičeva cesta 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri

NOVE VLOGE, vsak čas raz-položljive, obrestuje po 3%